

Država ima preslab makroekonomski pregled nad panogami

Jože Cajnar je direktor Kmetijske zadruge Metlika, ki zaposluje 240 ljudi in letno opravi 62 milijonov evrov prometa.

str. 3

Velika nevarnost pojava afriške prašičje kuge

Ogrožene tako velike farme kot rejci posameznih prašičev

str. 6

Za mlade kmete na sejmu

**MLADIM KMETOM
PRIJAZNO PODJETJE**

**NA mladih kmetih
PODEŽELJE STOJI**

Pomurski sejem je na letošnji Agri osrednjo pozornost namenil mladim kmetom.

str. 14

Ko »ta mlada komandira«

Tokrat predstavljamo kmetijo Kosi z vasi Dobrava pri Ormožu.

str. 16

Podnebne spremembe vedno bolj vplivajo na kmetijstvo. Tako imajo letos veliko težav pridelovalci žit, predvsem pšenice. Dolga zima, težave z zatiranjem plevelov spomladi in varovanje pred boleznimi so bili samo uvod v težave, ki so se pojavile ob spravilu žit. Pogoste padavine v drugi polovici junija in skoraj cel julij so zmanjšale tako količino kot kakovost pridelanih žit. Po ocenah Javne službe kmetijskega svetovanja pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije bo pridelek manjši za več kot 30 odstotkov. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je zato v sodelovanju z združno zvezo, sindikatom kmetov ter zbornico kmetijskih in živilskih podjetij že podala pobudo na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da bo treba najti način za pomoč prizadetim pridelovalcem. Več o tem na strani 5. (Marjan Papež).

Sejem nove generacije

Vsako leto se ob koncu avgusta vsi, ki smo povezani s kmetijstvom, srečamo na sejmu AGRA v Gornji Radgoni. Veseli nas, da je letos Pomurski sejem prepoznal pomen mladih kmetov in jim namenil osrednjo pozornost na letošnjem sejmu.

Da so mladi kmetje rdeča nit letošnjega sejma, je za nas pomembno iz več razlogov. V času sejma večino dogodkov namenimo mladim: srečanja, okrogle mize, delavnice, izbor mladega vinarja, mladega sekača, podelitve priznanj živinorejcem, izbor traktorja mladih kmetov ... S tem mladim omogočimo kakovostno in koristno druženje v času sejma.

Da nam je to uspelo, smo se pri projektu povezale vse tri organizacije (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zveza slovenske podeželske mladine in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije) ter družno pripravile program. To sodelovanje je dobro in iskreno ter daje rezultate.

Vrnimo se k mladim kmetom. Delež mladih kmetov se iz leta v leto veča, kmetije dobivajo mlade izobražene naslednike z jasnimi cilji, s čim in kaj bodo na svoji kmetiji ustvarjali. Da pa so pri kmetovanju uspešni, je treba poskrbeti za prijazno okolje. Ni dovolj, da je mladi kmet upravičen do denarne pomoči ob prevzemu, treba je poskrbeti za ugodno davčno, socialno politiko in preprostejšo gradbeno zakonodajo. Vse te stvari smo navedli v Akcijskem načrtu, ki ga že izvajamo

in bo olajšal mladim kmetom razvoj in življenje na kmetiji.

Pri tem je treba biti pozoren. Nikoli namreč ne smemo pozabiti generacije, ki kmetijo preda, saj je njihovo delo in uspeh temelj za uspešno nadaljevanje z delom na kmetiji. V sedanjih časih ni preprosto predati kmetije, saj ni več ukrepa Zgodnje upokojevanje in so do redne upokojitve finančno prepuščeni mladim.

Sejem že dolgo ni več prostor, kjer si ogledamo novosti v kmetijski in gozdarski tehniki, je prostor, kjer se srečujemo ljudje iz iste branže, si izmenjamo izkušnje, se družimo in pogovorimo o stanju v kmetijstvu. Za sejem lahko rečemo, da gre za praznik slovenskega kmetijstva. Skorajda ni kmeta, ki se vsaj za en dan ne bil udeležil sejemskega dogajanja, zato izkoristimo ta teden in se udeležimo sejmskih dogajanj.

Po sejmu nas čakajo nove aktivnosti, ustvarja se že nova kmetijska politika po letu 2020, za mlade kmete bo treba ohraniti vse izbrjane ugodnosti, ki jim že pripadajo (finančno pomoč ob prevzemu, dodatna plačila po hektarju, večjo stopnjo financiranja investicijskih naložb ...) ter jih nadgraditi in izboljšati.

Obiščite torej sejem in preverite, zakaj je letošnji sejem namenjen prav mladim kmetom!

Več na strani 12.

Jože Očko, KGZS

Preverite ponudbo kmetij na svojem pametnem telefonu!

Brezplačna aplikacija za Android

Google play

**KUPUJMO
DOMAČE!**

KGZS
www.kupujmodomace.si

AGRA

SEJEM NOVE GENERACIJE!

MEDNARODNI
**KMETIJSKO-
ŽIVILSKI SEJEM**

DRŽAVA PARTNER
MAKEDONIJA

25. - 30. 8. 2018, Gornja Radgona

POMURSKI SEJEM
www.pomurski-sejem.si

Naj se nam vreme in prihodnost razjasniTA

CVETKO ZUPANČIČ

predsednik KGZS

Kdor je zadnje dni pozorno spremljal dogajanja v Sloveniji, se je lahko naposlušal vsaj dveh tem. Ena je zagotovo vreme in njegove nenehne spremembe ter posledice, ki jih prinaša. Druga pa je oblikovanje vlade oziroma poskusi oblikovanja vlade. O tej drugi temi ne bi preveč izgubljali besed, saj namreč še vedno velja tisto, kar smo zapisali pred dvema mesecema. Da namreč rabimo takšno vlado, ki bo imela čut in razumevanje za kmeta ter bo znala prisluhniti kmetu takrat, ko bo opozoril na težko stanje v kmetijstvu in gozdarstvu.

Vrnimo se k vremenu. Jasno je, da je avgust mesec, ki ima svoje značilnosti: vročina, manj padavin, a pogosta neurja. Kmetje smo se temu vedno znali prilagoditi, tako ali drugače, saj vemo, da narava vedno terja svoj davek. A posebnosti, ki so bile včasih redkost, so postale skoraj vsakdanjost. In če smo še prej govorili, da podnebne spremembe šele prihajajo, lahko mirno zatrdim, da so že tukaj.

Imam občutek, da se o tem tu veliko govori in malo stori. Če samo pogledamo posledice lanske suše: nadomestila za škodo so majhna, kmetje so poleg suše vnovič razočarani nad državo, saj je bilo kar nekaj zavrnjenih prijav škode.

Posledice podnebnih sprememb so tu in vse pogosteje bomo imeli škodo, opustošenje in druge težave. Samo močan sistem, program, ki bo imel zajete vse ukrepe – od finančnega do tehnološkega – in bo podprt s strani države, je lahko učinkovit pri preprečevanju in odpravi posledic naravnih nesreč. To mora biti program upravljanja s tveganji, kamor sodijo tudi ukrepi za odpravo posledic izjemno nizkih odkupnih cen.

Zagotovo bomo o teh vročih temah razpravljali tudi konec avgusta, ki je že tradicionalno namenjen sejmu v Gornji Radgoni. Tudi letos ne bo nič drugače. Izkoristite priložnost in si oglejte ta naš največji kmetijski dogodek. Oglejte si tudi naš razstaveni prostor v hali B in obiščite kakšno od naših prireditev na sejmu (program si lahko ogledate v Zeleni deželi). Še posebej vas vabim v torek, 28. avgusta, ob 10. uri v dvorano 1, ko bomo na srečanju ob dnevu KGZS predstavili naša mnenja o predlogu nove Skupne kmetijske politike po letu 2020 in prisluhnili vašim predlogom.

Naj nas vreme osreči in se vidimo na Agri!

KAKO DO INFORMACIJ NA KGZS

SPLOŠNE INFORMACIJE

Tel.: 01 513 66 00, e-naslov: kgzs@kgzs.si, www.kgzs.si

UREDNIŠTVO ZELENE DEŽELE

Tel.: 01 513 66 40, e-naslov: zelena.dezela@kgzs.si

Zelena dežela št. 148, avgust 2018 • Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki izhaja šestkrat letno in je za člane KGZS brezplačno. • Uredništvo: KGZS – Zelena dežela, Gospodinjka ulica 6, 1000 Ljubljana, tel.: 01/5136640, e-pošta: zelena.dezela@kgzs.si, splet: www.kgzs.si • Odgovorni urednik: Robert Peklaj • Novinar: Marjan Papež • Fotografija na naslovnici: arhiv KGZS • Tehnično urejanje: Andrej Lombar • Jezikovni pregled: Marjana Cvirn • Fotografije: arhiv KGZS (če ni drugače navedeno) • KGZS ne odgovarja za oglasno vsebino. Tisk: Salomon, d.o.o. • Naklada: 91.500 izvodov • ISSN 1581-9027, spletna izdaja ISSN 2536-2119

Komu prijaviti škodo od divjadi

Velikokrat pri uveljavljanju odškodnine zaradi škode od divjadi ne pride do sporazuma med oškodovancem in upravljavcem lovišča (lovsko družino ali Zavodom za gozdove Slovenije v primeru državnih lovišč), bodisi zaradi cene pridelkov, količine poškodovane kulture ali drugega razloga. V takih primerih lahko oškodovane po preteku osmih dni od prijave škode upravljavcu lovišča škodni dogodek pisno prijavi Komisiji za določanje višine škode na kmetijskih in gozdnih kulturah, ki jo za lovsko upravljavsko območje za dobo petih let imenuje minister.

Tako je zapisano v Zakonu o divjadi in lovstvu. Žal pa zaradi neurejenega statusa drugostopenjskega organa omenjene komisije pri upravnih enotah od 5. oktobra 2014 ne delujejo več.

Vsi oškodovanci, ki se z upravljavcem lovišča niste sporazumeli glede višine odškodnine in načina poravnave škode, lahko škodo pisno prijavite neposredno na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana.

Ministrstvo mora ogled opraviti najpozneje v petnajstih dneh od prijave škode.

Upamo, da bodo komisije za določanje višine škode na kmetijskih in gozdnih kulturah na upravnih enotah kmalu ponovno začele delovati. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je seznam strokovnjakov, ki bodo sodelovali v teh komisijah, na Ministrstvo poslala že v juliju 2016.

ER

Pridružimo se čistilni akciji »Očistimo Slovenijo 2018«

Pod okriljem društva Ekologi brez meja bo 15. septembra potekala že tretja nacionalna prostovoljska čistilna akcija v sklopu globalne pobude Očistimo svet 2018. Na ta dan bo čistilo na milijone parov rok v 150 državah. Cilji akcije so čiščenje območij razpršenih odpadkov in divjih odlagališč, opravljanje drugih družbeno koristnih dejavnosti ter popis divjih odlagališč in posodobitev registra.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) se je pridružila pobudi kot podporna organizacija, ki spodbuja aktivno sodelovanje pri organizaciji aktivnosti v vseh slovenskih občinah ter dvig ozaveščenosti o zmanjševanju, ločenem zbiranju in ponovni uporabi odpadkov.

Za odpadke, ki so odloženi na vaša zemljišča, ste odgovorni tudi lastniki zemljišč. Zato vas pozivamo, da se pridružite čistilni akciji in da divja odlagališča v vaši okolici prijavite v register ter da se v okviru te akcije tudi očistijo. S tem boste pokazali, da vam ni vseeno, v kakšni Sloveniji živimo in da si vsi želimo varno, zdravo in čisto okolje.

Dolgoročen cilj je, da nastaja vse manj odpadkov in čistilne akcije kot take ne bodo več potrebne.

Podrobnejše informacije: Anja Šopar Tomšič, KGZS tel.: 01 5136 655, anja.sopar@kgzs.si.

Več informacij o akciji je dostopnih na spletni strani www.ocistimo.si, kontaktni podatki: e-naslov: 2018@ocistimo.si, tel.: 040 255 433.

Tudi KGZS del kampanje o ozaveščanju

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je v juliju 2018 z Ministrstvom za okolje in prostor podpisala enoletni dogovor o sodelovanju pri kampanji za ozaveščanje javnosti o vplivu pretirane potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk na okolje. Gre za kampanjo ozaveščanja javnosti, zlasti končnih uporabnikov, glede škodljivega vpliva pretirane potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk na okolje s ciljem zmanjšanja njihove potrošnje. Glavni cilji kampanje je povečanje prepoznavnosti problema in posledic onesnaženja ter obremenjevanja okolja z lahкими plastičnimi nosilnimi vrečkami z namenom spodbujanja trajnega zmanjšanja njihove potrošnje.

Kampanja je namenjena širši javnosti s poudarkom na izobraževanju otrok. Pri kampanji poleg Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije sodelujejo: Trgovska zbornica Slovenije, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, trgovske družbe, društva in nevladne organizacije.

Tatjana Vrbošek

Pomembni dogodki v prihodnjih mesecih

Kdaj?	Kaj? / Kje?
1. september	Podeželje v mestu – pridelano in ponujeno z lju-beznijo / Ljubljana, Pogačarjev trg
11. do 16. september	MOS – Mednarodni sejem obrti in podjetnosti / Celje
29. avgust do 1. september	Sejem za les, gozd, žagarstvo, mizarstvo in lov / Celovec/Avstrija
12. do 16. september	Sejem za gradnjo, stanovanje, modo, kulinariko in kmetijstvo / Celovec/Avstrija
6. oktober	Podeželje v mestu – festival vinske trte / Na Lentu pred Hišo Stare trte, Maribor
14. oktober	Tradicionalno srečanje kmetov / Ponikva, Slom
12. do 14. oktober	Jesenski kmetijski sejem / Komenda

Nekateri pomembni roki v prihodnjih mesecih

Do kdaj?	Kaj?
31. avgust	Rok za oddajo vlog na 1. JR za naložbe v tehnološke posodobitve namakalnih sistemov
31. avgust	Rok za oddajo vlog na JR za podukrep 4.3 - Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva, operacija: gradnja namakalnih sistemov
12. september	Rok za oddajo vlog na 4. JR za podukrep 4.2 - Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov
Do objave o zaprtju	Rok za oddajo vlog na 3. JR za ukrep Ribiška pristanišča, mesta iztovarjanja, prodajne dvorane in zavetja
Do objave o zaprtju	Rok za oddajo vlog na JR za ukrep Racionalizacija sezonske selitve panjev
Do objave o zaprtju	Rok za oddajo vlog na JR za Ukrep II: Finančna pomoč ob smrti, invalidnosti ali nezmožnosti za delo v letu 2018
Do objave o zaprtju	Rok za oddajo vlog na 2. JR za ukrep Odpravljanje zaraščanja na kmetijskih zemljiščih
Do objave o zaprtju	Rok za oddajo vlog na javni razpis za ukrep »Inovacije v akvakulturi« in ukrep Prehod na okolijsko ravnanje in presojo ter ekološka akvakultura

Zbral: Ma. P.

Država ima preslab makroekonomski pregled nad panogami

Jože Cajnar je direktor Kmetijske zadruge Metlika, ki zaposluje 240 ljudi in letno opravi 62 milijonov evrov prometa. Poleg vodenja celotne zadruge mu je že iz otroštva blizu vinogradništvo in vinarstvo in je predsednik odborov za to področje pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije in Zadružni zvezi Slovenije. Žilico za pisanje pa izkazuje v kolumnah, ki jih objavljajo na spletni strani www.ovinu.si.

Marjan Papež, KGZS
marjan.papez@kgzs.si

Kakšne so težave, izzivi in ne-nazadnje priložnosti dolenjsko-belokranjskega kmetijstva? So v čem drugačni od vseslovenskih?

Povečini so podobni po vsej Sloveniji. Na eni strani je to povečanje pridelave in samooskrbe s hrano, na drugi strani pa več povezovanja kmetov, predvsem manjših in srednje velikih. Vse večji izziv je trajnostni razvoj, vendar poudarjam, da ne sme potekati na način, ki bi omejeval kmetovanje in škodil kmetom.

Veliko se govori o povezovanju kmetov, skupna kmetijska politika izpostavlja organizacije proizvajalcev, ki pa pri nas nekako ne zaživijo. Na drugi strani pa imamo zadruge, ki imajo potrebno infrastrukturo, ki je na voljo kmetom. Pokazalo se je, da v kriznih časih zadruge lažje preživijo, še posebej, če nudijo kmetom celovito storitev. Pri tem šepa povezovanje na ravni nabave in tu čaka zadruge še veliko dela.

Izziv oziroma priložnost za kmetijstvo jugovzhodno od Ljubljane pa je gotovo neokr-

njena narava, glede panog pa, če izpostavim Belo krajino, vinogradništvo in reja ovac, na Dolenjskem pa pridelava zelenjave. Problem kmetijstva v Beli krajini pa je v povezavi s schengensko mejo. Ta meja ni samo fizična, ampak je tudi v glavah.

V okviru dela Območne enote KGZS Novo mesto precej pozornosti namenjate delu s predstavniki občin in javnih zavodov za učinkovitejšo oskrbo s hrano iz lokalnega okolja. Kakšen je položaj pri tem v Beli krajini oz. na Dolenjskem?

Maja smo imeli posvet na to temo v Metliki, v jeseni jih bomo imeli še v Novem mestu in Trebnjem. Ugotovili smo, da je zanimanje na obeh straneh, vendar pa manjka natančen pregled nad ponudbo in stabilnost le-te. Pav tu bi lahko kmetijska zadruga odigrala pomembno vlogo.

Ob tem je treba pojasniti, da si ranljive skupine, to je otroci in starejši, zaslužijo kakovostno hrano, četudi po malo višji ceni. To ima več pozitivnih učin-

Jože Cajnar, predsednik Območne enote KGZS Novo mesto

kov. Od zdravja ljudi do delovnih mest v kmetijstvu in urejeni kulturni krajini, ki je najboljša podlaga za razvoj turizma.

Glede na to, da ste kot direktor kmetijske zadruge Metlika profesionalno vpeti v kmetijstvo, živilstvo in trgovino, prav gotovo zelo dobro poznate razmere in razmerja v verigi. Kako jih izboljšati, jih narediti bolj pravične?

Prvi »protiukrep« so kratke dobavne verige, pri čemer naj poudarim, da v tem pogledu zadruge ne podaljšujejo verige, ampak so prvi neposredni člen v verigi. Pravičnejša razmerja v verigi pa mora uravnavati država. V tržnem gospodarstvu ne sme priti do monopolov ali oligopolov. Če je (in ker je) asimetrija v verigi, mora država položaj uravnovežiti, dolžna je ukre-

pati. Država je sicer v Zakonu v kmetijstvu to opredelila. Rešitve v zakonu so preveč administrativne, odnosov pa same po sebi ne bodo rešile. Imamo zakonodajo in inšpekcijske službe, ki bi morale opraviti svoje delo, vendar ga žal ne. Za učinek je nujen bolj dosleden nadzor.

Pozitivno pa je, da so trgovci prepoznali pomen prodaje lokalno pridelane hrane, da se trudijo za ponudbo le-te na posebnih prepoznavnih policah in jo tudi znotraj velikih trgovskih sistemov potrošniki lahko kupijo.

Tako profesionalno kot zasebno ste vpeti v vinogradništvo in vinarstvo. Ocena položaja?

Na trgu imamo prenizke cene vina, zato odkupovalci ne morejo dobro plačati grozdja,

to pa vodi v krčenje vinogradniških površin. Letno obnavljamo okrog 200 hektarjev, za normalen remont bi jih morali vsaj 750 hektarjev. Na trgu je nered; v državi ne vemo, koliko vina pridelamo (sivi trg), obdavčitev je na tri načine ... Najprej bi morali evidentirati pridelavo, potem pa graditi prepoznavnost.

Kakšne bi morale biti prioritete Slovenije v skupni kmetijski politiki po 2020?

Menim, da ima naša država preslab pregled nad tem, kakšno je stanje v posameznih panogah. Premalo je poznan makropoložaj. Z boljšim pregledom bi bilo lažje postaviti okvir, ki bi omogočal razvoj boljšim, sposobnejšim, uspešnejšim.

V Sloveniji mora biti pri SKP poudarek na bolj učinkovitem in konkurenčnem kmetijstvu.

Neizogibno dejstvo je, da je trg odprt in da trgovec vedno teži k temu, da kupuje tam, kjer je ceneje.

Kmetijstvo bo še bolj pod ekonomskim in hkrati tudi okoljskim pritiskom. Prav slednji je izziv, saj Evropska unija zelo dosledno omejuje rabo sredstev za varstvo rastlin, pri uvoženih hrani pa se dostikrat ne ve, kako je bilo z uporabo le-teh.

SKP bo še bolj upoštevala tudi tako imenovano družbeno odgovornost, to je varovanje naravnih virov, rodovitne zemlje, pitne vode, gospodarno ravnanje z viri (npr. les). Poudarek SKP bo varovanje narave, vendar moramo iskati rešitve, ki ne bodo ovirale kmetovanja.

Za našo državo, za njeno podobo, obdelanost bodo morale biti deležne še naprej posebne pozornosti tudi manjše in srednje kmetije, še zlasti v primerih, ko ne bodo imele prevzemnikov, mladih, ki bi želeli nadaljevati kmetovanje.

Prioriteta državne politike pa je zemljiška politika, kjer bo treba vključiti vse mehanizme, da se bo ohranjala kmetijska zemlja v domači lasti, ne pa v rokah tujih multinacionalk.

In vloga KGZS pri tem?

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije bi morala biti bolj neodvisna od politike. Ali povedano drugače: politika mora stališčem KGZS bolj resno prisluhniti, jih upoštevati, saj zaradi številčnosti članstva predstavljajo najbolj celovit presek potreb slovenskega kmetijstva.

Ob tem pa naj spodbudim člane Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, da so bolj aktivni pri oblikovanju lokalne, državne in stanovske politike.

51. MOS

11-19

SEPTEMBER

2018

CELJSKI SEJEM

www.ce-sejem.si

Država partnerica
Republika Srbija

MOS Biz

MOS Tur

MOS Teh

MOS Dom

MOS Plus

CELJSKI SEJEM

Fokus v kmetijstvu – iskanje inovativnih rešitev

Pri izmenjavi znanj, ki navdihujejo nove možnosti, sodelujejo kmetje, kmetijski svetovalci in različni strokovnjaki držav Evropske unije, povezanih v EIP – AGRI fokusnih skupinah. Spremljajte njihovo delo, povprašajte za nasvet ali pa se pridružite novim skupinam. Trenutno sta odprta dva razpisa.

Tatjana Vrbošek, KGZS
tatjana.vrbosek@kgzs.si

Evropska unija ima vzpostavljenih pet inovacijskih partnerstev (European Innovation Partnership ali krajše EIP), med njimi Evropsko partnerstvo za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti (EIP-AGRI). Glavni namen tega partnerstva je spodbujati konkurenčno in trajnostno kmetijstvo, prispevati k zagotavljanju stabilne pridelave hrane, krme in biomaterialov ter trajnostnemu upravljanju naravnih virov.

»Za ljudi je uporaba inovacij, kot so pametni telefoni, spletni mediji, satelitski sistemi navigacije in podobno, postala samoumevna. Tovrstne inovacije vstopajo tudi v kmetijstvo in

spreminjajo kmetov način življenja ter vplivajo na tehnologijo kmetovanja. Koncept EIP-AGRI fokusnih skupin temelji na sodelovanju med različnimi akterji in medsebojni izmenjavi znanj z namenom izmenjave obstoječih in soustvarjanja novih rešitev,« razloži pomen fokusnih skupin Anton Jagodič s Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, aktivno vključen v delo evropske podeželske mreže ERDN (The European Rural Development Network).

Kot član skupine za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, ki združuje predstavnike kmetijskih svetovalcev, ministrstev

ter raziskovalnih organizacij Evropske unije, sodeluje pri pravi programov dela ter v sodelovanju z nacionalnimi podeželskimi mrežami sledi aktualnim vprašanjem, težavam in dobrim praksam. Skupina prav tako skrbi za izvajanje ter povezovanje EIP-AGRI operativnih skupin.

Zastopanje slovenskih idej

»V skupini sodeluje dva predstavnika Slovenije. Člani skupine določamo vsebine in razpisujemo fokusne skupine, predlagamo vsebine vseevropskih seminarjev, delavnic in programov ukrepanja pri prenosu znanj. Na seminarjih v organizaciji EIP-AGRI predstavljamo slovenske dosežke in dobre prakse. Kar nekaj fokusnih skupin je bilo vzpostavljenih na pobudo Slovenije, poseben uspeh je oblikovanje predloga Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije ob podpori sodelujočih svetovalcev iz držav Avstrije, Francije, Italije in Poljske za vzpostavitev EIP-AGRI fokusne skupine, ki bo podrobneje preučila možnosti ukrepanja proti spomladanskim pozebam ter podala poročilo, uporabno za prakso

in bodoče raziskovalne projekte, s katerimi bi lahko presegle tovrstne težave,« pove Jagodič in doda željo, da bi rezultate fokusnih skupin lahko slovenski kmetje in svetovalci brali tudi v slovenskem jeziku. Skupine ko-

na območju Evropske unije ter izmenjava strokovnih mnenj, organizacija strokovnih srečanj in izvedba praktičnih delavnic. V posamezno skupino je vključenih 20 oseb, ki so na različne načine povezane z obravna-

in so dostopni na spletni strani Evropske komisije <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/focus-groups>

Kdo se lahko prijavi?

Sestava fokusnih skupin temelji na različnih profilih, upoštevajoč različne karakteristike posamezne tematike ter ravnovesje pri sestavi skupine. Pri sestavi skupine iščejo strokovnjake na področju kmetijstva, kot so na primer kmetje, gozdarji, kmetijski svetovalci s praktičnimi izkušnjami in tehničnim znanjem na razpisano temo, ki lahko prispevajo praktične rešitve težav in ustvarjajo nove možnosti. Strokovnjake, ki dobro razumejo in imajo izkušnje glede ekonomske situacije razpisane tematike, vključno s tržnimi možnostmi, stroški proizvodnje, stanjem zalog in socialno ekonomskim vplivom na kmetijski in gozdarski sektor. In nazadnje, strokovnjake z izkušnjami pri raziskavah in inovativnih aktivnostih širjenja podatkov, povezanih s tematiko. Nužen pogoj za sodelovanje je znanje angleškega jezika.

Evropska komisija do 10. septembra 2018 zbira prijave za dve novi EIP-AGRI fokusni skupini:

Ne-kemična obdelava plevelov v poljščinah

Cilj je iskanje načinov za zmanjšanje odvisnosti od uporabe pesticidov z uvajanjem zdravju in okolju prijaznejših načinov upravljanja s pesticidi, ob upoštevanju dejstva, da mora evropsko kmetijstvo ostati konkurenčno.

Škodljivci in bolezni oljk

Cilj je najti okolju prijazne kmetijske prakse, ki zajemajo uporabo nekemičnih pesticidov, ter raziskati celoten cikel bolezni in škodljivcev pri pridelavi oljk. Delo skupine bo zajemalo tako konvencionalno kot ekološko pridelavo.

Vabljeni, da se vključite in s tem prispevate k širjenju novega znanja v Sloveniji ter širjenju naših dobrih praks in izzivov v Evropski uniji. Razpisi za sodelovanje v EIP-AGRI fokusnih skupinah ter rezultati dela obstoječih skupin so objavljeni na spletni strani Evropske komisije.

municirajo v angleškem jeziku, od držav članic pa je odvisno, ali se rezultati prevajajo v njihov jezik.

Cilj EIP-AGRI fokusnih skupin je vzpostavitev mreže strokovnjakov določenega področja

vano temo. Med njimi so kmetje, kmetijski svetovalci, raziskovalci, podjetniki in ostali. Skupina vodena dela približno 12 mesecev, člani se osebno srečajo dvakrat. Stiki članov skupin in rezultati dela se zbirajo

Nove gozdarske prakse

V fokusne skupine je vključenih kar nekaj slovenskih strokovnjakov z različnih področij. Med njimi so tudi kmetijski svetovalci Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Potek dela fokusnih skupin v praksi je v spodnjem zapisu predstavila Veronika Valentar, vodja oddelka za agrarno ekonomiko in urejanje kmetijskega prostora na KGZS - Zavodu Maribor.

V kateri EIP-AGRI fokusni skupini sodelujete?

Sodelujem v fokusni skupini »Nove gozdarske prakse in orodja za prilagoditev in blažitev klimatskih sprememb/New forest practices and tools for adaptation and mitigation of climate changes«.

Kaj je bil razlog, da ste se prijavi na razpis za sodelovanje v fokusni skupini?

Razlog za prijavo v fokusni skupini je dolgotrajno delo na področju gozdarstva, povezovanja društev lastnikov gozdov, predvsem pa zato, ker so klimatske spremembe strokovni izziv. V zadnjih 20 letih se namreč tudi v gozdarstvu soočamo s posledicami ekstremnih vremenskih dogodkov, ki so vse pogostejši. V gozdarstvu vsi procesi potekajo počasneje, zato se človekovo delo pozna na dolgi rok. Na katastrofe nismo pripravljeni in nanje ne znamo odreagirati tako, da bi bila škoda kar se da majhna. V Sloveniji imamo po katastrofalnem žledolomu leta 2014 ponovno katastrofo v začetku leta 2018. Zdi se, da se prvič nismo nič naučili, saj imamo letos popolnoma enako zaporedje dogodkov kot pred

štirimi leti. V fokusno skupino sem se prijavila, ker sem želela slišati, kako se s temi težavami spopadajo v tujini.

Bili ste izbrani - ena od dvajsetih. Kaj ocenjujete kot vaš največji doprinos pri delu v fokusni skupini?

Prvi sestanek fokusne skupine je bil v Sloveniji, v Ljubljani. S skupino smo obiskali Logatec, ki je po žledolomu doživel še napad podlubnikov, tako da so gozdovi marsikje popolnoma prazni. Skupaj s kolegi iz Zavoda za gozdove Slovenije, ki je ta ogled organiziral, sem poskušala razložiti sistem gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji, povezovanje lastnikov gozdov in razmere na trgu. Dve generaciji gozdarjev na kraškem svetu poskušata vzpostaviti trajnostno gospodarjenje, potem pa čez noč izgubiš vse. Narava pač ima vedno prav in ni dvoma, da bo gozd kmalu nazaj. Gradacije lubadarja so tudi odraz klimatskih sprememb. Če se temperatura spremeni le za 1 °C, to lahko pomeni hitro

rojenje, več generacij, še posebej če sledi vroče in suho poletje.

Vprašanje, ki nas mora zanimati, je dolgoročni ekonomski in okoljski učinek. Ekonomski zato, ker trenutno še nimamo pravega nadomestka za smreko, ostale drevesne vrste pa nimajo tako dobrih lastnosti. Neprilagojena je celotna veriga, od gradbeništvu naprej! In to ne le v Sloveniji, ampak po vsej Evropi.

Okoljski problem nastopi, ker velike površine praznih gozdov pomenijo spremembo mikroklimatskih razmer, posledično pa spremembo flore in favne, celoten ekosistem naenkrat dobi popolnoma novo podobo in funkcijo in to potegne za seboj spremembe v vodnem režimu, v strukturi tal, zračnih tokov. Vsega tega ne poznamo dovolj dobro. Nekaj smo se naučili pri eksploatacijah tropskih gozdov, ki jih povzroča človek, v Evropi pa smo do sedaj bolj kot zmanjševanje poznali povečevanje površin gozdov.

Skupina se je kasneje razdelila v več manjših podskupin glede na interese posameznikov. Jaz sem sodelovala v skupini, kjer smo proučevali možnosti prilagoditev gospodarjenja pri majhnih lastnikih gozdov in razdrobljenih posestih. Ugotovila sem, da je v Evropi situacija skoraj povsod enaka. Majhna gozdna posest je problem, ko gledaš ekonomičnost, a tudi velika prednost, ko gledaš biološko in genetsko pestrost ter prilagoditve klimatskim spremembam. Je pa seveda problem, ker je potrebno v primeru naravne katastrofe hitro odreagirati, mnogi majhni lastniki in solastniki pa tega ne zmorejo.

Od kod prihajajo ostali člani skupine?

V skupini sem edina iz Slovenije, ostali člani pa so iz drugih evropskih držav: Grčije, Španije, Portugalske, Nemčije, Avstrije, Poljske, Slovaške, Anglije, Finske. Naša naloga je bila ustvariti zamisli za prihodnje raziskovalne projekte na tem področju, zbrati dobre prakse in izmenjati izkušnje. Evropsko inovativno partnerstvo ima namen raziskati nove možnosti in orodja za izboljšave v kmetijstvu in gozdarstvu, kar je dolgoročni program. V skupini je zelo dobrodošlo, da člani podajo informacije, ki jih imajo neposredno iz prakse, bodisi kot kmetje bodisi kot svetovalci. Na osnovi tega bodo razpisani prihodnji programi v okviru večletnega evropskega proračuna, ki je namenjen raziskavam in razvoju – dosedanja Horizon 2020. Od naših razvojno-raziskovalnih institucij je odvisno, kako bodo te zamisli prenesle v prakso. Prihodnji programi temeljijo predvsem na vključevanju ciljnih skupin in končnih uporabnikov, vedno več poudarkov je na trajnostnem gospodarjenju z naravnimi viri, kjer imata kmetijstvo in gozdarstvo zelo visok delež.

Lahko kratko opišete cilje, ki jih želi doseči/jih je vaša fokusna skupina dosegla in kaj to pomeni za Slovenijo in slovensko kmetijstvo.

V juliju zaključujemo kratko poročilo (mini paper), ki bo javno dostopno na portalu EIP AGRI. Potrudila se bom, da bo na voljo tudi v slovenskem jeziku.

Pridružite se nam in predstavite svojo ponudbo na spletni strani

<http://www.kupujmodomace.si>

Objave vaših ponudb so brezplačne!

**Naročite se na
zbornične e-novice
www.KGZS.si**

Korak v pravo smer

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije v celoti podpira predlog odvzema za medveda, kot ga v Strokovnem mnenju predlaga Zavod za gozdove Slovenije.

Andrej Andoljšek, KGZS
andrej.andoljsek@kgzs.si

Predlog Zavoda za gozdove Slovenije za odstrel 200 medvedov plus izgube na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije v celoti podpiramo. Ugotavljanje številčnosti medvedov v okviru projekta Din Alp Bear je pokazalo v zadnjih osmih letih povečanje populacije za kar 33 odstotkov.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) meni, da odvzem ne dosega prirastka in vseskozi predlagala večji odvzem, kar se je z monitoringom v okviru projekta Din Alp Bear tudi pokazalo kot resnično. Tako se je populacija medvedov številčno v zadnjih desetih letih skoraj podvojila, razširila pa tudi na območja, kjer jih prej ni bilo ali pa so bili prisotni le občasno. Vse to je vzrok za več škod in več konfliktnih situacij.

Nezadovoljstvo prebivalcev na območjih pojavljanja, veliko

negotovosti, strahu, nenazadnje tudi škode v kmetijstvu so težave, ki so postale nevzdržne.

KGZS je v sodelovanju z Državnim svetom aprila pripravila posvet na temo upravljanja z velikimi zvermi. Še pred tem, februarja, je bila organizirana okrogla miza zaradi težav z zvermi v tudi Ajdovščini. Na obeh je bila postavljena jasna zahteva po znižanju populacij zveri in omejevanju njihovega širjenja.

Breme je vse večje

Dejstvo je, da so populacije zveri preštevilčne in zelo moteče vplivajo na življenje in delo ljudi na podeželju. Zaradi tega je potrebna dodatna draga zaščita premoženja, ki pa tudi ni vedno učinkovita. Škode kljub temu ostajajo na visoki ravni. Kmetje so jasno povedali, da bremena velikih populacij zveri ne mo-

rejo več nositi na svojih plečih. Želijo opravljati svoje dejavnosti brez večjih motenj, ki bi jih povzročale zveri.

Zavod za gozdove Slovenije je v Strokovnem mnenju za odvzem velikih zveri za obdobje 1. 10. 2018 do 30. 9. 2019 predvidel odvzem 225 medvedov. Tako predviden odvzem odraža dejansko stanje na terenu in predstavlja prvi korak k izboljšanju razmer. Predstavlja prvi korak k zniževanju številčnosti medvedje populacije v Sloveniji, k

omejevanju širjenja in zmanjševanju njene gostote (imamo eno najgostejših populacij v Evropi, tudi do 40 medvedov na 100 km²).

Zmanjšanje populacije omogoča ohranjanje podeželja, ohranjanje kmetijske dejavnosti na podeželju, ki prispeva svoj delež pri samooskrbi s hrano. Omogoča možnost po ohranitvi kulturne krajine in vseh funkcij, ki jih kulturna krajina nudi človeku pri sodobnem načinu življenja.

Odvzem, kot ga predlaga Zavod za gozdove Slovenije, nikakor ne bo ogrozil ugodnega stanja populacije medveda.

Slaba letina žit terja odziv države

Pridelovalci bodo zaradi slabe letine in večjih stroškov pridelave potrebovali pomoč

Marjan Papež, KGZS
marjan.papez@kgzs.si

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, Gospodarski zbornici Slovenije, Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij,

Sindikatu kmetov Slovenije in Zadružni zvezi Slovenije opozarjamo, da bo pri žitih, še zlasti pri pšenici, zaradi neugo-

dnih vremenskih razmer pridelok slabše kakovosti in veliko manjši od povprečja prejšnjih let.

Ocenjujemo, da bodo zaradi izpada prihodka in višjih stroškov pridelave pridelovalci žit močno oškodovani in da bo morala država pridelovalcem priskočiti na pomoč.

Zaradi slabih vremenskih razmer bo letošnji pridelok pšenice po podatkih Javne službe kmetijskega svetovanja pri

KGZS manjši za več kot 30 odstotkov, slabša od prejšnjih let pa bo tudi kakovost. Dolga zima je otežila spomladanska opravila v žitih (dognojevanje, zatiranje plevelov). V nadaljevanju je bilo zaradi moče težje in dražje zatiranje bolezni, svoje pa je dodala še pogostost padavin, še zlasti v zadnjih tednih, ko bi pšenica že morala biti požeta.

Že pred žetvijo je moča slabšala kakovost pšenice, padala je hektolitrska teža, zadnji tedni pa so problem samo še stopnjevali, tako da je velik del pšenice, ki bi bil sicer v razredu A, sedaj komaj kakovosti C – torej kot krmna pšenica.

Zaradi pogostosti padavin ni oteženo le spravilo pridelkov, temveč takšno vreme ustvarja pogoje za razvoj bolezni, ki imajo za posledico pojav mikotoksinov v pšenici, zato je vprašljiva tudi uporaba te pšenice za prehrano živali. Tako prihaja do zavračanja te pšenice, saj predstavlja tveganje, da se mikotoksini pojavijo v krmi.

Zaradi navedenih dejstev, to je zmanjšanja pridelka, slabše kakovosti, ponekod celo onemogočenega spravila pšenice, pričakujemo, da bo država priskočila pridelovalcem na pomoč.

A1 ponudba za Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije

10%
popusta

2 leti
na mesečno naročnino

Pozdravljeni,

skupaj s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije smo pripravili **posebno akcijsko ponudbo samo za vas in vaše družinske člane**. Vabimo vas, da izkoristite A1 ugodnost, vendar **pohitite, na voljo je samo do 1. 9. 2018!**

10% popust na mesečno naročnino kar za 2 leti

Popust velja za izbrane pogovorne pakete **A1 Svobodni**, **A1 ORTO**, pakete mobilnega interneta **A1 Net** in najenostavnejši internet za vaš dom **A1 Domači net**.

20% popusta ob nakupu dodatne opreme

Brezplačna priključnina

Velja ob sklenitvi novega naročniškega razmerja.

Kako lahko unovčite ugodnost?

- Pošljite SMS s ključno besedo **»PRIHRANEK«** na **4333**.
- V povratnem SMS-u boste prejeli **4 unikatne kode** za vas in vaše družinske člane.
- Za aktivacijo ugodnosti **obiščite najbližje prodajno mesto A1**.

Več informacij o paketih lahko najdete na:

- A1.si,
- 040 40 40 40,
- prodajnih mestih A1.

Ponudba velja za fizične osebe, in sicer za člane Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in za njihove družinske člane ter prijatelje, ki bodo najkasneje do 1. 9. 2018 na enem izmed paketov A1 SVOBODNI S, M, L, 30 GB, 50 GB, 80 GB in 120 GB ali A1 SVOBODNI EU, EU* ali A1 ORTO Epik, A1 ORTO EU, A1 ORTO EU*, A1 ORTO Tripster* ali A1 Domači net L, 2, 3 ali A1 Net 30GB, 70GB, 100GB sklenili vezavo za 24 mesecev. Veljavna je za nove ter obstoječe naročnike, skladno s pogodbo o zagotovitvi posebne ugodnosti. Ponudba »Brezplačna priključnina« velja samo za uporabnike, ki sklenejo novo naročniško razmerje ob vezavi za 24 mesecev. Vsak član Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije lahko prejme 1 SMS s štirimi unikatnimi kodami, ki jih lahko posreduje družinskim članom in prijateljem, oziroma jo izkoristi sam pod pogoji te ponudbe, če na številko 4333 pošlje SMS s ključno besedo »PRIHRANEK«. Vsaka posamezna koda vsebuje popust na mesečno naročnino in popust na nakup dodatne opreme ter je unovčljiva samo enkrat za eno naročniško razmerje, če so izpolnjeni vsi pogoji ponudbe. Ugodnost 10 % popusta na mesečno naročnino za obdobje vezave 24 mesecev velja le na naročniških paketih, ki so predmet te ponudbe in se lahko unovči na kateremkoli prodajnem mestu A1 in ni unovčljiva v A1 spletni trgovini. Ugodnost 20 % popusta na dodatno opremo (ne velja na telefonske aparate) pa je unovčljiva le v naslednjih prodajnih mestih A1: Center A1 Ljubljana BTC, Center A1 Ljubljana center, Center A1 Ljubljana Citypark, Center A1 Ljubljana Interspar Vič, Center A1 Ljubljana Mercator Šiška, Center A1 Kranj, Center A1 Kranj Mercator, Center A1 Celje Citycenter, Center A1 Izola, Center A1 Koper, Center A1 Koper Supernova, Center A1 Maribor E-Leclerc, Center A1 Maribor Europark, Center A1 Murska Sobota BTC, Center A1 Lucija. Ponudba ni združljiva z ostalimi A1 promocijami in popusti. V primeru zlorabe si A1 Slovenija, d. d. pridržuje pravico do ukinitve popusta uporabniku. Cene vključujejo DDV. Za aktualne pakete veljajo Splošni pogoji za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev za potrošnike. Posebni pogoji za izvajanje mobilnih storitev, pogoji posameznih paketov, ki so predmet te ponudbe in so skupaj s cenami ostalih storitev, storitev v tujini, cenami izven zakupljenih količin, na voljo na 040 40 40 40, A1.si in na prodajnih mestih A1. A1 Slovenija, d. d., Smartnina 134b, 1000 Ljubljana.

Velika nevarnost pojava afriške prašičje kuge

Ogrožene tako velike farme kot rejci posameznih prašičev

Gabrijela Salobir, KGZS
gabrijela.salobir@kgzs.si

Afriška prašičja kuga (APK) se je že pojavila v Romuniji med rejnimi prašiči ter med divjimi prašiči na Madžarskem, zato obstaja velika nevarnost, da se pojavi tudi v Sloveniji. Obstaja resna nevarnost okužbe prašičev, na človeka pa se bolezen k sreči ne prenaša. APK je virusna nalezljiva bolezen, pri kateri je umrljivost prašičev praktično 100-odstotna. Bolezen poteka zelo hitro. Virus se izredno intenzivno širi, smrt nastopi 7 do 10 dni po okužbi. Preventivno cepljenje ne obstaja!

Znaki:

Visoka temperatura (41–42 °C), prašiči zavračajo krmo, so apatični, pospešeno dihaajo in imajo pordelo kožo. Če prašiče spodbudimo h gibanju, se neradi gibajo, pri tem jih v zadnjem delu zanaša. Ležijo nagnjeni, se tiščijo drug k drugemu, kakor bi jih zeblo. Težko dihaajo in imajo izcedek iz rilca. Na začetku vse znake spremlja tudi nekoordinirano gibanje, krvava driska in bruhanje.

Preprečevanje:

Zgodnje ugotavljanje pojava te

bolezni in strogo izvajanje sanitarnih ukrepov je edino, s čimer se bolezen zajezi ali prepreči. Omejevanje in preprečevanje širjenja bolezni zagotovimo z doslednim izvajanjem biovarnostnih ukrepov, kot so nadzor nad prihodi na kmetijo, preprečevanje stikov med domačimi in divjimi prašiči, nadzor nad prometom s prašiči in merjaščevim semenom, razkuževanje, uporaba zaščitne opreme, »dezobariera« pred vsakim hlevom, pred uhlevitvijo pa obvezna karantena...

Podrobnejše napotke v glede ravnanja, da ne bo prišlo pri nas do pojava APK, lahko preberete na spletni strani www.kgzs.si pod rubriko Ne spreglejte.

V primeru izpustov prašičev na kmetiji je treba dosledno skrbeti, da domači prašiči ne bi prišli v stik z divjimi (ograje).

POZOR! AFRIŠKA PRAŠIČJA KUGA

UKREPI ZA PREPREČEVANJE VNOSA AFRIŠKE PRAŠIČJE KUGE NA GOSPODARSTVO

<p style="font-size: small;">Registrirajte svoje gospodarstvo (KMG-MID in vpis v Centralni register prašičev) in poskrbite, da so vaše živali označene in registrirane!</p>	<p style="font-size: small;">Preprečite stik domačih prašičev z divjimi prašiči!</p>
<p style="font-size: small;">Poskrbite, da v objekte z živalmi vstopa samo lastnik ali oseba, ki skrbi za živali!</p>	<p style="font-size: small;">Pred vhode v objekte z živalmi postavite razkuževalne bariere.</p>
<p style="font-size: small;">Za delo z živalmi uporabite posebno obleko, ki jo puščate v hlevu.</p>	<p style="font-size: small;">Poskrbite za redno čiščenje in razkuževanje objektov z živalmi ter nadzor nad glodalci.</p>
<p style="font-size: small;">Ne krmite prašičev z ostanki hrane (pomijami).</p>	<p style="font-size: small;">Opazujte vaše živali; vsako spremembo zdravstvenega stanja takoj sporočite svojemu veterinarju!</p>

REPUBLIKA SLOVENIJA
 MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
 UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO, VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN
www.afriskaprasicjakuga.si

Certifikacija kakovosti v govedoreji

Mednarodni nadzor izvajanja strokovnih opravil na področju kontrole in selekcije v govedoreji – obisk ICAR inšpekcije

Doc. Dr. Marija Klopčič, Biotehniška fakulteta
marija.klopccic@bf.uni-lj.si

Charl Hunlun (glavni inšpektor pri Mednarodnem komiteju za kontrolo produktivnosti (ICAR), katere članica je tudi Slovenija) je konec junija obiskal Slovenijo na prošnjo Oddelka za zootehniko Biotehniške fakultete, ki je članica ICAR-ja (in predstavnica Slovenije pri ICAR-ju) zato, da bi Slovenija čimprej pridobila »Certifikate kakovosti« za različna področja, vezana na izvajanje strokovnih opravil kontrole in selekcije v govedoreji.

Charl Hunlun je želel v teku svojega obiska ugotoviti, ali je naš sistem izvajanja kontrole produktivnosti v govedoreji v skladu z navodili in priporočili Mednarodnega komiteja za kontrolo produktivnosti (ICAR) in če smo upravičeni, da pridobimo certifikate kakovosti za strokovna opravila kontrole in selekcije pri govedu.

Tako je najprej obiskal govedorejsko razstavo v Litiji, kjer se je srečal tudi s predsednikom priznane rejske organizacije za črno-belo pasmo g. Gašperjem Napotnikom in selekcionistom območnega zavoda Ljubljana Rafkom Rokavcem, s katerima se je na kratko pogovoril o praktičnem izvajanju strokovnih nalog na področju govedoreje. Sledil je obisk in ogled dveh čred črno-bele pasme (Franci Firm in Janez Zajc) na območju Litije, predvsem z namenom preverjanja označevanja in številčenja govedi, pregleda dokumentacije s področja kontrole produktivnosti, osemnemanja in ocenjevanja telesnih lastnosti.

Drugi dan je sledilo srečanje s prodekanom Biotehniške fakultete - Oddelka za zootehniko prof. Petrom Dovčem. Pogovor se je nanašal predvsem na vlo-

go Oddelka za zootehniko pri izvajanju strokovnih opravil s področja kontrole in selekcije. Nato je sledil obisk kmetije Gašperja Zabreta (Bobovek, Kranj), kjer molžejo z molznim robotom in je zato odvzem vzorcev mleka ter zbiranje podatkov o količini namolzenega mleka posebno.

Istega dne je obiskal kmetijo Matjaža Rozmana (Zadruga, Duplje), kjer smo si ogledali molžo in kontrolo produktivnosti na molžišču. Na tej kmetiji sva s selekcionistom Igorjem Stanonikom (KGZS - Zavod Kranj) predstavila način ocenjevanja telesnih lastnosti pri posameznih pasmah.

Tretji dan smo obiskali Kmetijski inštitut Slovenije, kjer so predstavili strokovne naloge, ki jih opravljajo za potrebe kontrole in selekcije. Charla Hunlun-a je zanimalo, kako poteka prenos podatkov iz laboratorijev v Centralno bazo podatkov, kako hitro in kakšne informacije dobijo rejci, kakšna podpora orodja nudimo rejcem in drugim strokovnim inštitucijam, kako poteka back-up podatkov (varnostne kopije)

in kako je poskrbljeno za varovanje podatkov. Od tam nas je pot vodila na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kjer smo se srečali z gospo mag. Marjano Drobnič, ki je inšpektorja seznanila s aktivnostmi in vlogo SIR-a ter kako poteka identifikacija in registracija živali na terenu in kako podatki prihajajo v bazo na SIR-u. Nato se je inšpektor ICAR-ja srečal še z g. Andrejem Šaliko in g. Igorjem Horvatom na Direktoratu za kmetijstvo MKGP, kjer se je seznanil z vlogo MKGP pri izvedbi strokovnih nalog s področja kontrole in selekcije. V času večerne molže si je Charl Hunlun ogledal molžo ter izvedbo kontrole na kmetiji Pavla Bohinca v Zapogah pri Vodichah, kjer molža poteka v čredi lisaste pasme z vezano rejo. Kontrolor Miran Žebovec in selekcionist Rafko Rokavec sta inšpektorju predstavila celoten potek kontrole produktivnosti na kmetijah z vezano rejo in krogotok opravil, ki jih je potrebno izvesti, da rejec dobi mesečne in letne rezultate kontrole produktivnosti.

Četrty dan je sledil obisk

referenčnega laboratorija Inštituta za mlekarstvo (IML) na Oddelku za zootehniko Biotehniške fakultete. Stanka Podkrajšek je predstavila delo in aktivnosti referenčnega laboratorija ter njegovo vpetost v mednarodni ring test za posamezne lastnosti mleka. Charl Hunlun je tu prevzel dva seta pripravljenih vzorcev mleka, ki jih je odnesel v analizo v laboratorija KGZS - Zavoda Ljubljana (v Preski) ter KGZS - Zavoda Ptuj. V obeh laboratorijih so v prisotnosti ICAR inšpektorja naredili analize mleka (z dvema ponovitvama) za vzorce, ki jih je posebej za to priložnost pripravil referenčni laboratorij (IML). Na Kmetijsko gozdarskem zavodu v Ptuj se je seznanil z izvajanjem strokovnih opravil, si ogledal merilne enote, ki jih uporabljamo za izvajanje kontrole – preveril je, če so merilne enote potrjene s strani ICAR-ja in če so bile v roku zadnjih 12 mesecev vsaj enkrat na servisu, umerjene in servisirane po protokolu. Obiskal je tudi osemnemanjska centra Presko in Ptuj, kjer se je seznanil z načinom odvzema seme-

na, preverjanjem kakovosti semena in, identifikacijo slamice in semenom.

Zadnji dan je obiskal še Oddelk za živinorejo pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (tu se je srečal z Danilom Potokar-jem in Jernejem Vrtačnik-om) ter Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica kjer je obiskal laboratorij za analize mleka, si ogledal testno postajo mladih bikov in se seznanil z načinom distribuiranja ušesnih številčk za govedo ter načinom tiskanja in pošiljanja nadomestnih številčk.

O tem, za katera področja bomo uspeli dobiti certifikate kakovosti, bomo poročali v naslednji številki.

Zgodba o jagnjetini in njeni promociji

Kaj lahko za izboljšanje reje drobnice storimo na domačih tleh?

dr. Angela Cividini, Biotehniška fakulteta
zelena.dezela@kgzs.si

Poraba jagnjetine in tudi drugega mesa drobnice je trenutno v Sloveniji še vedno majhna. V zadnjih nekaj letih je poraba ovčjega in kozjega mesa v Sloveniji okoli 1 kg mesa na prebivalca. V nekaterih drugih evropskih državah je poraba mesa drobnice na prebivalca večja, saj je tudi stalež drobnice v teh državah precej večji, če ga primerjamo s Slovenijo. Kljub temu se poraba mesa v teh evropskih državah v zadnjem obdobju zmanjšuje. Podatki jasno opredeljujejo trenutni položaj priraje mesa drobnice v Evropi in kažejo na nujne ukrepe za izboljšanje reje drobnice v prihodnosti.

Prav gotovo že zelo dobro poznamo pomanjkljivosti sektorja drobnice in težave, s katerimi se nenehno srečujemo tako rejci kot strokovnjaki. Prepričana pa sem, da sektor drobnice predstavlja tudi priložnost. Kar lahko storimo danes, je, da izpostavimo pomanjkljivosti ter poiščemo prednosti sektorja in opozorimo odgovorne (oblikovalce skupne kmetijske politike) na ovire in priložnosti v prihodnosti. Na področju priraje mesa drobnice je nujno izoblikovati usmerjene dejavnosti na področju tehnologije reje, predelave, trženja in promocije, skladno s skupno kmetijsko politiko, ki je usmerjena v trajnostno kmetovanje, a hkrati zahteva inovativnost.

Majhno in kakovostno

Prvi korak k izboljšanju v priraji mesa drobnice, predvsem jagnjetine, je povečanje prepoznavnosti jagnjetine med slovenskimi porabniki. Začnimo torej s prirajo kakovostnih spitanih klavnih jagnjet in kozličev. Velik potencial so naše majhne reje, ki lahko s primerno tehnologijo priredijo jagnjetino vrhunske kakovosti. Majhne reje, značilne za slovenski prostor, imajo določeno prednost pred velikimi industrijskimi tekmeči, značilnimi za druge evropske države. V velikih komercialnih pitališčih redijo nekaj sto ali tisoč živali hkrati. Zaradi biološke varnosti in preprečevanja izbruhov boleznih je za velika komercialna pitališča značilen sistem "vse no-

ter in vse ven". Rezultat je lahko neizenačena rast jagnjet ter neizenačenost klavnih trupov glede na mesnatost in zamaščenost. Zgodba velikega komercialnega proizvajalca jagnjetine ni všečna porabniku, saj gre za masovno prirajo, kar porabnika večinoma odvrača od nakupa. Posebnost slovenskega rejca drobnice je majhnost, prav to pa lahko predstavlja priložnost za inovativno zgodbo o priraji mesa drobnice. Majhne reje v Sloveniji že stoletja prirajajo kakovostno jagnjetino na tradicionalen način, ki se lahko prilagaja podnebnim spremembam in ohranja kulturno krajino obdelano in poseljeno. Majhne reje bi morale izkoristiti to priložnost in privabiti ozaveščenega kupca, ki zahteva vrhunsko kakovost mesa. Če bi imele majhne reje tudi rednega odjemalca (klavnico ali drugega posrednika v prodaji), bi lahko bile v veliki prednosti. Biti majhen je torej lahko naša prednost. Žal pa nimamo razvite klavniško-predelovalne verige za meso drobnice.

Obstaja alternativa: neposredno trženje kakovostnega izdelka majhnega proizvajalca. Ta način je vsekakor težji od preproste prodaje klavnih jagnjet v klavnico, vendar ponuja nove ekonomske priložnosti. Majhen rejec postane spretan v osnovnih marketinških veščinah, brez kompromisa zagotavlja kakovost izdelka in se je pripravljen prilagoditi spreminjajočemu se povpraševanju kupcev. Končni rezultat je zmožnost ponujanja odličnega izdelka porabniku, ki bo lahko plačal zaračunano dodano vrednost. Majhen proizvajalec lahko na lokalnem trgu zaračuna celotno maloprodajno ceno izdelka in upa, da bo upravičila stroške dela in ostale stroške. S povratnimi informacijami kupcev je končno lahko tudi majhen proizvajalec zadovoljen s prodajo lastnega kakovostnega izdelka, ki ga ne najdemo na drugih trgih. Neposredno trženje ima tudi svoje pomanjkljivosti. Za neposredno trženje izdelka majhen proizvajalec porabi veliko časa in energije. Pogosto je majhen proizvajalec kmalu preobreme-

Kako tudi s promocijo povečati porabo jagnjetine in drugega mesa drobnice.

njen, saj mora sam poskrbeti tako za prirajo kot za prodajo, lokalni trg pa je premajhen in ne more upravičiti dodatne zaposlitve. Zaradi preobremenitve sčasoma majhen proizvajalec preneha z neposrednim trženjem in začne s prodajo preko posrednikov po veleprodajni ceni.

Kako na krožnik

Kot posrednik pri prodaji so pri nas lahko velik izziv restavracije. Restavracije nudijo stabilen in relativno velik obseg povpraševanja po jagnjetini. Za prodajo v restavracijah je potrebno najprej zgraditi zupanje s kuharji. Pri tem je bistvenega pomena kakovost lokalno vzrejene jagnjetine, za katero ne smemo dovoliti, da se poslabša. Dejstvo je, da za restavracijo nakup lokalne jagnjetine ni najugodnejši in da se lahko restavracija kadarkoli obrne na drugega dobavitelja. Pri dobavljanju jagnjetine restavracijam mora biti majhen proizvajalec sposoben dobaviti točno določene kose mesa v katerem koli času. Pri tem je pomembna že sama tehnologija reje, ki lahko omogoča ali pa onemogoča prirajo jagnjetine preko celega leta. Mnoge restavracije povprašujejo le po določenih kosih mesa, kar predstavlja manjši delež celotnega klavnega trupa in veliko težavo za majhnega proizvajalca. Mnogi kuharji v restavracijah se zavedajo, da je želja majhnega proizvajalca prodati celoten trup, z manj vrednimi kosi mesa vred. Zavedajo se tudi, da le na ta način lah-

ko poslovno sodelujejo z majhnim lokalnim proizvajalcem. Za odlične restavracije in njihove kuharje le-to predstavlja izziv za pripravo izvrstnega obroka iz kosov, za katere ni velikega povpraševanja. Gostje v restavracijah, kjer ponujajo jedi iz jagnjetine, radi slišijo tudi zgodbo o kmetiji, s katere je bila jagnjetina dobavljena. Restavracija je zato lahko tudi odlična priložnost za promocijo kmetije, za promocijo izdelka in zgodbe, zaradi katere izstopamo kot majhen proizvajalec. Poleg restavracij obstajajo tudi druge potencialne stranke, kot so šole, bolnišnice in domovi za ostarele, kar bi bilo potrebno še preučiti.

Kakovost jagnjetine se začne s tehnologijo reje jagnjet, vzrejenih v "zdravem" okolju, kot pogosto rad sliši porabnik. Brez dvoma imamo to "zdravo" okolje v Sloveniji. V času pašne sezone so jagnjeta skupaj z materami na paši in se prodajajo kot sesna jagnjeta. Za nekatere pasme je priporočljivo, da jagnjeta vzrejamo do večje telesne mase ob zakolu in jih prodamo kot odstavljena jagnjeta. V zimskem času so jagnjeta vzrejena na osnovi sena in dokrmljevana z žiti. Rast jagnjet je hitra in klavni trup je kakovosten. Ne glede na proizvodni sistem, ki se uporablja za prirajo jagnjet, je odločitev, kdaj je jagnje primerno za zakol, izrednega pomena. Za večino rejnih živali je značilno, da se v prvi fazi rasti hitro povečuje delež mišičnine v telesu. Kasneje se s starostjo povečuje delež maščobe, ki pa je pomembna za dosega-

nje primerne marmoriranosti, ki nam daje zeleni okus in sočnost mesa.

In kaj želi potrošnik

Cilj majhnega proizvajalca bi torej morala biti priraja jagnjetine s primerno zamaščenostjo, ki obogati pusto meso, mu da značilen okus in sočnost. Za uspešno neposredno trženje majhnih proizvajalcev je nujna povratna informacija s strani porabnika, s pomočjo katere lahko ugotovimo, kolikšna je optimalna zamaščenost, ki je za porabnika najbolj sprejemljiva. Na podlagi povratnih informacij lažje prilagodimo proizvodni sistem (tehnologijo reje) in z lahkoto zadovoljimo potrebe porabnika. S pridobivanjem povratnih informacij spoznamo trenutne potrošniške trende in smo se pripravljeno prilagoditi novim smernicam v povpraševanju. Če kupec želi cel klavni trup, se prilagodimo tako, da mu to zagotovimo. Če pa kupec želi konfencionirano meso jagnjet oz. kozličev, se prilagodimo tako, da se priučimo konfencioniranja (razseka in razreza) klavnega trupa na manjše porabniške kose.

Ugotoviti moramo torej, čemu dajejo naši kupci prednost, jagnjetini s paše, jagnjetini od jagnjet, vzrejenih v hlevu, ekološki jagnjetini, celemu klavnemu trupu ali uporabniškimi kosom. Najpomembnejše je, da nikoli ne poslabšamo kakovosti – to je tisto, kar razlikuje našo jagnjetino od druge in izpolnjuje želje kupcev po mesu vrhunske kakovosti. Zagotavljanje in prodaja kakovostnega, zdravega živila temelji na zaupanju, ki ga ima porabnik pri malem proizvajalcu. Pameten podjetnik vedno želi povečati to zaupanje, saj izpolnjuje želje svoje stranke.

Za povečanje ozaveščenosti porabnika in spodbujanje nakupa našega kakovostnega proizvoda je nujno tudi izobraževanje porabnika. Porabniku povemo svojo zgodbo o jagnjetini in ga naučimo kulinarčne priprave. Večina porabnikov, ki ne pozna naše zgodbe o jagnjetini in so imeli v preteklosti negativno izkušnjo ob okušanju jagnje-

tine, tega mesa ne kupuje. Zelo pomembno je, da je njihova naslednja izkušnja ob okušanju jagnjetine pozitivna in prepričljiva. Za pozitiven odziv porabnika ob okušanju jagnjetine moramo zagotoviti (1) primerno tehnologijo reje, (2) hitro rast jagnjet (primerna starost oz. telesna masa ob zakolu) in, kar je najpomembnejše, (3) odlično kulinarčno pripravo mesa. Nikakor si ne smemo dovoliti, ponuditi porabniku prestaro in močno zamaščeno jagnjetino z vonjem po ovčtini.

Drobnica je naša priložnost

Zgodba o naši jagnjetini se razlikuje od drugih, kar je naš velik potencial. Zgodbo o slovenski jagnjetini pišejo majhni rejci – proizvajalci s svojo značilno tehnologijo reje, s katero lahko priredijo zelo kakovostno jagnjetino. Zgodba o slovenski jagnjetini je v njeni posebni kakovosti, ki je porabnik ne najde na drugih trgih. Večji delež mesa drobnice se priredi na območjih s težjimi pridelovalnimi pogoji, kjer bi bila priraja drugih vrst mesa precej težja ali celo nemogoča. Ker je sektor drobnice majhen in razdrobljen, v njem ne moremo pričakovati modernizacije in industrializacije, zaradi česar bo ostal interes, večjih klavniško-predelovalnih podjetij za meso drobnice zelo majhen. Tudi priraja in trženje v sektorju drobnice ostajata razdrobljena in sledita tradicionalnemu načinu. Prednosti v sektorju drobnice so torej majhnost, kakovost in tradicija, slabosti pa razdrobljenost in neorganiziranost. Možna rešitev sektorja drobnice v prihodnje je usmerjena priraja in trženje v smislu tradicionalnega (trajnostnega) načina kmetovanja ob hkratnem prilaganju zahtevam moderne družbe. Za izboljšanje trženja mesa drobnice bo nedvomno potrebna promocija in inovativnost. Neposredno trženje lokalnega mesa drobnice trenutno predstavlja edino alternativo. V ozadju neposrednega trženja pa se skriva tudi namen za povečanje interesa klavniško-predelovalne industrije, ki bi sčasoma začela proizvajati inovativne nove proizvode, kot so mikrokonfekcijski kosi in polpripravljene obroki iz jagnjetine.

Foto: Tomo Jeseničnik

www.kupujmodomace.si

KUPUJMO
DOMAČE!
KGZS

Spletna ponudba pridelkov in izdelkov slovenskih kmetij

Za uspešno gospodarjenje

Zakaj in kdaj je potrebno usposabljanje mladih prevzemnikov kmetij v letu 2018

mag. Jožica Vodopivec Rozman, KGZS
jozica.vodopivec-rozman@kgzs.si

Usposabljanje mladih prevzemnikov kmetij je namenjeno izobraževanju tistih prevzemnikov kmetij, ki so kandidirali na razpisih, s cilji, ki so usklajeni z Uredbo (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in sveta z dne 17. december 2013 o podpori in razvoju podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Vključitev v podukrep Podpora dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja spretnosti

Mladi prevzemniki kmetij, ki so kandidirali na razpis za podporo mladim kmetom in so v poslovnem načrtu izbrali razvojni cilj 10.1: Vključitev v podukrep Podpora dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja spretnosti, so z izborom tega cilja pridobili dodatno točko in obenem obvezo, da opravijo 25-urno usposabljanje.

Teme za izobraževanje mladih kmetov so izbrali na

Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) na podlagi analize anketnih odgovorov med podeželsko mladino. Tematika se ujema s cilji Akcijskega načrta dela z mladimi kmeti iz obdobja 2016–2020 »izboljšanje gmotnega položaja mladih kmetov«.

Kdo so upravičenci usposabljanja?

To so tisti kmetje, ki so pridobili odločbe o pravici do podpore iz naslova podukrepa 6.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete, ki so v letih 2016, 2017 in 2018 že postale pravnomočne.

Namen izobraževanja

Namen tega izobraževanja je ponuditi informacije in nova znanja, ki bodo mladim kmetom služila za nadaljnje nabiranje uspešnega gospodarjenja na njihovi kmetiji in v medsebojnem učinkovitem povezovanju.

Kljub temu da so mladi kmetije čedalje bolj izobraženi

Po zaključku izobraževanja prejmejo vsi udeleženci potrdila, ki bodo tudi vnesena v aplikacijo »Evidenca izobraževanja kmetijskih gospodarstev in podjetij«.

in osveščeni, vseeno ob prevzemu kmetij potrebujejo veliko specifičnih informacij in znanj, ki jim olajšajo delo z zahtevno administracijo in pomagajo pri dobrem gospodarjenju. Poleg mladih prevzemnikov kmetij so na usposabljanje povabljeni tudi pravne osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in so vpisane v register kmetijskih gospodarstev kot nosilci kmetijskega gospodarstva ter so prejele odločbo o pravici do sredstev v okviru podukrepa 6.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete in se še niso udeležile tovrstnega izobraževanja v

preteklih letih. Torej, pomembna je pravnomočnost odločbe iz tega ukrepa v letih 2016, 2017 in 2018.

Vsebina usposabljanja

Usposabljanja so sestavljena iz dveh tematskih sklopov. V letošnjem letu bodo v prvem sklopu zajeta znanja s področij ekonomike kmetijskih gospodarstev, ki bodo zajemala vsebine o značilnostih in upravljanju KMG, stroške in kalkulacije, oblikovanje cen za trg, analizo poslovanja KMG, investicije in poslovno načrtovanje na kmetijskem gospodarstvu.

Drugi sklop usposabljanja se bo nanašal na zavarovanja, zagotavljanje kakovosti in promocijo kmetijskih pridelkov in izdelkov ter plasiranje le-teh na trg. Ta sklop bo natančno zajemal zanimive in uporabne vsebine iz domačega okolja kot tudi iz sosednje Avstrije. Iz avstrijske Koroške bo nastopila ena od predavateljic, ki je nosilka kmetije in obenem mlada kmetica. Na svoji kmetiji je poleg osnovne pridelave, priraje in gozdarstva uvedla tudi dopolnilne dejavnosti. Kot mlada agronomka in dobra poznavalka kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti bo z izbranimi pedagoškimi metodami predstavila razmere in načrte, ki jih imajo kmetje v naši neposredni bližini v sosednji državi.

Predavatelji iz KGZS -

Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor bodo predstavili zavarovanje v kmetijstvu, vključevanje v sheme kakovosti, preprečevanje izgube pridelka, zaščito pred škodo, možnosti prihranka, opredelitev tveganj, ki so na nas samih, piramidno odgovornost in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ki so registrirana oblika podjetništva na podeželju in spodbudno vplivajo na razvoj podeželja.

Predavateljica – specialistka iz agrarne ekonomike bo predstavila pravilne, sodobne načine nastopanja zlasti pri promoviranju in prodaji proizvodov s kmetij.

Kot letošnja zanimivost bosta uvedena dva triurna praktična sklopa A in B, ki bosta različna po tematiki in slušatelji bodo lahko sami izbrali tistega, ki jih bo zanimal. V skupini A bo predstavljeno povezovanje in skupen nastop na trgu (povezovanje primarnih proizvajalcev). V skupini B bo poudarek na neposredni prodaji s kmetije: promocija, načini distribucije in prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Udeležba na usposabljanjih

Za vse povabljenе udeležence so ta izobraževanja brezplačna, a potrebna je vsakodnevna prisotnost, ki bo tako kot vedno, evidentirana. Na koncu uspo-

sabljanj bodo slušatelji odgovorili na anketna vprašanja, kjer bodo lahko izrazili svoje mnenje o poteku in kakovosti usposabljanja ter podali predloge za še bolj prilagojeno in kakovostno usposabljanje za naše mlade prevzemnike kmetij. Po zaključku prejmejo vsi udeleženci potrdila, ki bodo tudi vnesena v aplikacijo »Evidenca izobraževanja kmetijskih gospodarstev in podjetij«.

Potek in čas usposabljanj

Kar 25-urno usposabljanje bo potekalo v oktobru 2018 na dveh lokacijah v Sloveniji, in sicer v prostorih KGZS v Ljubljani in v večnamenski dvorani Kulturno turistično podjetniškega centra (VTKPC) v centru v Pesnici pri Mariboru. Ure bomo razdelili na štiridnevno izobraževanje. Pomembno je vedeti, da v letošnjem letu ne bo več ponovitev teh usposabljanj, kar je še posebej važno za tiste kandidate, ki se jim odločba izteče v letošnjem letu.

Obveščanje o poteku usposabljanj

Vsi udeleženci bodo o poteku usposabljanj obveščeni na dom. Kandidati in kmetijski svetovalci po posameznih kmetijsko-gozdarskih zavodih, bodo pravočasno obveščeni o terminih, lokacijah in urnikih usposabljanj. Pravočasno si bo treba rezervirati termine in poskrbeti za vsakodnevno prisotnost, ki bo redno kontrolirana in evidentirana.

Pred začetkom usposabljanj bodo med slušatelje razdeljene brošure s predpisanim gradivom. Poleg zagotovljene prisotnosti na usposabljanjih je treba upoštevati vse predpisane roke in pogoje javnega naročila, katerega izdajatelj je MKGP, izvajalec pa KGZS.

Trte in vino – zakladi Primorske

V torek, 19. Junija, smo v Hotelu Perla uspešno izpeljali tradicionalni posvet Trte in vino – zakladi Primorske. Po besedah direktorja Branimirja Radikona je posvet s kar 45-letno tradicijo namenjen povezovanju, izobraževanju in sodelovanju primorskih vinogradnikov in vinarjev, strokovne službe ter ljubiteljev vina. Dobra organizacija, velik odziv vinarjev in gostov sta še enkrat dokazala, da se tako srečanja, druženja, degustacije dobro sprejeta in potrebna v današnjem času. Gre namreč za edino tovrstno srečanje na Primorskem in eno izmed redkih v Sloveniji.

Na posvetu se je predstavilo kar 70 vinarjev in 130 vin iz štirih okolišev Primorske vinorodne dežele. Tokrat smo predstavili bele in rdeče zvrsti, peneča vina, cabernet franc in cabernet sauvignon, ki je v svetovnem merilu poleg chardonnaya ena najpogostejše sajenih sort. Za dobrodošlico so poskrbele sladke češnje Sadjarskega centra Bilje in penina Vinske kleti Goriška Brda.

Zbrane so uvodoma nagovorili direktor Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica Branimir Radikon, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Cvetko Zupančič, podžupan Mestne občine Nova Gorica Marko Tribušon in tajnik Kmečke zveze Edi Bukovec kot predstavnik zamejske organizacije slovenskih kmetov v Italiji, s katero naš Zavod že vrsto let zelo dobro sodeluje.

Sledile so predstavitve referatov Selekcija vinske trte na Primorskem – Andreja Škvarč, Seleksijsko trsničarsko središče Vrhpolje na KGZS - Zavodu Nova Gorica, Organoleptična ocena vina – Mirjana Košuta, dr. Tjaša Jug, Agroživilski laboratorij na KGZS - Zavodu Nova Gorica, in Zakaj sem postala mlada prevzemnica kmetije – Špela Štokelj, Posestvo Štokelj, Planina nad Ajdovščino.

Ob tej priložnosti smo izrazili zahvalo dolgoletnemu sodelavcu KGZS - Zavoda Nova Gorica Hilariju Kostu za opravljeno strokovno delo v vinogradništvu in vsem, ki so pripomogli pri organizaciji letošnjega posveta: mestni občini Nova Gorica, občini Miren – Kostanjevica, Društvu za razvoj pivske kulture Sommelier Slovenije, vsem vinarjem, ki so prispevali svoja vina, in podjetju HIT oziroma hotelu Perla, Casino & Hotel, s katerim že vrsto let uspešno sodelujemo pri organizaciji prireditve.

Tamara Rusjan in Nina Fiorelli Derman, KGZS - Zavod Nova Gorica

Priprava na trgatve

Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto je tudi letos pripravil predavanje »Priprava na trgatve 2018«, ki ga bo izvedla Ivanka Badovinac, specialistka za vinarstvo.

TERMINI IN LOKACIJE:

Kraj	datum	ura	Lokacija
Semič	16. 8. 2018	18.00	Prostor pod Hotelom Smuk, Štefanov trg 1, Semič
Metlika	17. 8. 2018	18.00	Bar Liber, Cesta XV. brigade 51, 8330 Metlika
Sevnica	20. 8. 2018	17.00	Dvorana TVD partizan, Boštanj 31, Boštanj
Bizeljsko	21. 8. 2018	9.00	Sejna soba VVZ, Bizeljska c. 38, 8259 Bizeljsko
Novo mesto	21. 8. 2018	16.00	KGZ NM, Šmihelska cesta 14 - predavalnica
Šentjernej	22. 8. 2018	17.00	Kulturni center Primoža Trubarja, Trubarjeva c. 13, Šentjernej
Podbočje	23. 8. 2018	17.00	Kulturni dom, Podbočje 70, 8312 Podbočje
Krško	24. 8. 2018	9.00	Sejna soba A, občina Krško
Škocjan	24. 8. 2018	17.00	Gostilna Luzar Škocjan 68, 8275 Škocjan
Trebnje	29. 8. 2018	17.00	CIK Trebnje, Kidričeva 2, 8210 Trebnje
Dolenjske Toplice	30. 8. 2018	17.00	Kulturno kongresni center, Sokolski trg 4, Dolenjske Toplice
Straža	6. 9. 2018	19.00	Straška jesen, Pri gasilnem domu Straža - pod šotorom

Šampionke so ... Vila, Šoja, Frajla in Zima

Letošnji Dan državnosti je sovpadal z regijsko razstavo govedi v Litiji.

Karmen Skalič Holesšek, KGZS – Zavod Ljubljana
karmen.skalic-holessek@lj.kgzs.si

Izvedena razstava pa ni bila le praznovanje dneva državnosti, ampak tudi priložnost, da govedorejci iz zasavske regije pokažejo in dokažejo, kaj zmorejo narediti skupaj, kako pomembna je zasavska regija za kmetijstvo in govedorejo in navsezadnje, koliko so kljub težkim pridelovalnim razmeram sposobni narediti.

Po več kot dvajsetih letih, kar je minilo od zadnje takšne prireditve, so se združile vse službe in institucije, ki delujejo na tem območju. Vsekakor ni uspehov brez predanih rejcev in rejek, ki kljub vsemu vztrajajo in sledijo svojim ciljem. Na tem mestu moramo poudariti tudi neizmeren trud mladih govedorejcev, ki so vložili veliko dela v pripravo živali. Od tega je bilo osem koordinatorjev, ki so poskrbeli za pravilno pripravo živali (vodnje, striženje). Ti so v preteklih letih opravili tudi mednarodno šolo mladih rejcev.

Za pripravo obsežne regijske razstave je bil zadolžen pri-

pravljalni odbor, katerega predsednik je bil Franci Firm, strokovni vodja pa Rafko Rokavec. Sodelovalo je 41 rejcev z 70 odbranimi živalmi. Med temi je bilo sedem telic in 12 krav rjave pasme, tri krave cikaste pasme, šest telic in 16 krav lisaste pasme ter osem telic in 18 krav črno-bele pasme.

Prireditev sta povezovala strokovni vodja razstave Rafko Rokavec in mag. Sonja Zidar Urbanija, kmetijska svetovalka pri KGZS – Zavodu Ljubljana v izpostavi Litija. Pred prihodom posamezne skupine živali sta pozornost številčne publike prevzela otroka, ki sta v paru vodila telička in predstavila znamenitosti kraja. Vseh dvanajst parov otrok se je na razstavo temeljito pripravilo in pridno vadilo skupaj s svojimi telički.

In zmagovalci so ...

Nato se je ocenjevanje pričelo. Za začetek se je povezovalcema v areni pridružil Matija Rigler

Izbor šampionke razstave rjave pasme; zmagala je krava Vila, rejec Vidic Ludvik, Podroje, Šmartno pri Litiji. (Foto: Marija Bokal)

iz KGZS – Zavoda Ljubljana, ki je ocenjeval telice in krave rjave pasme. Med telicami rjave pasme je zmagala Seva rejca Bogomirja Dežmana iz Kandrš pri Vačah. Glavni lovorički za prvi mesti pri mlajših in starejših kravah rjave pasme sta osvojili kravi Figa in Vila rejca Ludvika Vidica iz Podroja v Šmartnem pri Litiji. Slednja je osvojila tudi naziv šampionke in krave z najlepšim vimenom.

Za ocenjevanje cikaste

pasme je bil zadolžen Igor Stanonik iz kranjskega KGZ. Naziv najlepše cike je osvojila krava Berta. Njen rejec je Jože Kreže iz Podkrajja v občini Hrustnik.

Tretji ocenjevalec, mag. Jože Smolinger iz KGZS – Zavoda Ptuj, je bil razsodnik za lisasto pasmo. Med telicami je za najlepšo izbral Katjušo, rejca Tomaža Klinca iz Vine v Zagorju ob Savi. Rejec Franc Trebušak iz Čemšenika se je veselil zvoncev, ki sta jih osvojili kravi, obe poimenovani Šoja. Poleg tega je bila starejša krava Šoja razglašena za šampionko lisaste pasme. Naziv 'krava za najlepšim vimenom' med lisastimi si je prislužila Leni rejke Jane Biaggio iz Slivna pri Vačah.

Med nami je bil tudi gost Meinhard Huber, ki pa je ocenjeval najbolj številčno skupino črno-belih živali. Telica

Kočna rejca Marjana Verbajsa iz Vintarjevca iz Šmartnega pri Litiji je bila v skupini najlepša. Med skupino starejših črno-belih krav je zmagala Dika rejca Vinka Bučarja iz Cerovice v Šmartno pri Litiji. Prveznica Zima in mlajša krava Frajla iz kmetije Firm sta posegli po prvih nagradah. Prav tako je Frajla postala šampionka črno-belih.

Za konec so vsi sodniki združili moči pri ocenjevanju najlepšega vimena in bili soglasni, da si naziv 'šampionka vimena' zasluži krava Zima rejca

Moči so združili govedorejci iz Govedorejskega društva Litija in Živinorejskega društva Zagorje v sodelovanju s službami Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana, ob podpori treh kmetijskih zadrug iz Izlak, Litije in Trebnjega ter nenazadnje podpori občin Litija, Šmartno pri Litiji in Zagorje ob Savi

Razstava je prikazala lep napredek vseh treh pasem govedi. (Foto: Marija Bokal)

Prekrivni posevki za obnovo humusa v tleh

Načine kmetovanja in pašne, ki obnavljajo oziroma povečujejo organsko snov in biotsko raznovrstnost v degradiranih tleh, danes poznamo pod imenom regenerativno kmetovanje.

Tamara Korošec, KGZS – Zavod Maribor
tamara.korosec@kmetijski-zavod.si

Regenerativno kmetovanje z vplivanjem na mikrobní svet v tleh povečuje rodovitnost tal in je ne samo ohranja. Sestavljeno je iz različnih ekoloških praks, ki vključujejo: prekrivne posevke, mulčenje ostankov, kompostiranje, kolobarjenje in konzervirajočo oz. minimalno obdelavo tal. Te prakse zmanjšujejo izpuste ogljika in izboljšajo vodni cikel ter tako tudi blažijo podnebne spremembe.

Med omenjenimi praksami se bomo danes posvetili prekrivnim posevkom. To so rastline, ki pripomorejo k zmanjšanju erozije tal, izboljšanju kakovosti tal in vodnega režima v tleh, obvladovanju plevelov, bolezní, škodljivcev, izboljšanju biotske raznovrstnosti in pristo živih živali v agroekosistemu.

Načeloma tudi na dosevke gledamo z ekonomskega vidika – kako jih vključiti v kolobar in gospodarjenje kmetije, da bo od njih tudi direktna korist. V luči regenerativnega kmetovanja je ta korist pogosto skrita v posrednih posledicah vključevanja prekrivnih posevkov, ki vplivajo na trajnost, stabilnost in kakovost pridelave, zniževanje stroškov in splošno izboljšanje stanja v okolju. KOPOP ukrepi kmetijske politike podpirajo uporabo neprezimnih in prezimnih ozečenitvev, v ekološkem kmetovanju naj bi bila nenehna pokritost tal in zeleno gnojenje osnova. Vendar pa se danes najpogosteje (razen TDM oz. DTM) kot dosevek seje le eno ali do tri rastline skupaj. Pri regenerativnem kmetovanju se največja dobit

doseže s sejanjem čim pestrejših mešanice rastlinskih vrst, saj imajo različne vrste različne lastnosti in učinke in se tako med seboj dopolnjujejo. Kadar so sejane v pestrih mešanicah, pa tudi ne pomenijo grožnje glavnim pridelkom kot prenašalci bolezní, prav tako tudi ni potrebe, da jih upoštevamo kot del kolobarja. Mešanice so oblikovane glede na značilnosti in potrebe posameznih rastlin ter njihovo primernost za kombiniranje z drugimi rastlinami in glavno kulturo. Izbiramo jih glede na naš namen. Lahko da želimo fiksirati ogljik s podposevkom ali potrebujemo poletni hitrorastóči neprezimni dosevek z veliko mase za povečanje humusa v tleh. Če želimo povečati biotsko pestrost mikrobné združbe oz. biološko aktivnost v tleh pa izberemo pestre mešanice, ki vsebujejo rastline iz vseh rastlinskih družin (do 25 različnih vrst).

Prednosti zelenega gnojenja

Najmočnejši, najhitrejši način za regeneracijo humusa je

dvojni vmesni posevek. Hranila bodo fiksirana, shranjena in na voljo za naslednjo kulturo. Prvi vmesni posevek je mešanica rastlin za podor, ki jo je potrebno pustiti rasti najmanj šest tednov. Mešanico sejemo do konca julija, zmulčimo ter zadelaemo v tla v prvi polovici septembra. V drugi polovici septembra sledi setev mešanice prezimnih rastlin. Spomladi, od druge polovice marca do začetka maja, zeleno maso prezimnih rastlin zadelaemo v tla.

Prednosti takega načina zelenega gnojenja:

- mlade rastline najhitreje povečujejo količino humusa v tleh,
- zmanjša se pritisk plevelov,
- globoka obdelava tal je potrebna šele po daljšem časovnem obdobju,
- dodatna potreba po hranilih se znatno zmanjša. Zanesljivost pridelave se poveča tudi v ekstremnih vremenskih pogojih (npr. suša, nalivi).

Naj navedem primer dveh regenerativnih mešanic, ki se

lahko uporabita samostojno ali kot dvojni vmesni posevek in sta preizkušeni ter tudi komercialno dostopni. Neprezimni dosevek, ki v kratkem času naredi veliko mase, lahko vsebuje več kot 15 različnih rastlin, kot so: ajda (17 %), različne sorte lanu (20 %), španska detelja (7 %), stare sorte koruze (8 %), sončnice (6 %), goli oves (5%), navadni riček (4 %), poletna krmna ogrščica (4 %), bela gorjušica (3 %), oljna repica (3 %), facelija (2 %), navadna grašica (6 %), aleksandrijska detelja (7 %), perzijska detelja (6 %).

Prezimni dosevek, ki ga sejemo samostojno ali pa sledi zgoraj opisanemu neprezimnemu dosevku, pa lahko vsebuje rastline kot so: ozimna rž (32 %), rž za prilast (24 %), krmna repica (1 %), oljna ogrščica (1 %), in-karnatka (10 %), tritikala (6 %), panonska oz. madžarska grašica (26 %).

Če želimo povečati mikrobní pestrost in aktivnost v tleh, si lahko ob dobrem zračanju in primerni vlagi v tleh pomagamo s sejanjem vrstno zelo pestre mešanice, saj različne ra-

Francija Firma iz Podšentjurja v Litiji.

Avstrijski sodnik Meinhard Hubert je za konec dejal, da to ni bila samo razstava govedi, temveč praznovanje, s čimer si je zaslužil bučen aplavz.

Na svoj račun tudi rejci konj

Za posladek so se predstavili tudi rejci konj. Tako smo si lahko ogledali predstavnika slovenske hladnokrvne pasme žrebca Odin Vulkana in plemensko kobilo Bistro. Na prizorišču sta se jima pridružila plemenska kobila pasme haflinger Falena z žrebičkom Nitro Nikolajem.

Prireditev je obiskalo ogromno obiskovalcev, ki so se med prireditvijo lahko posladkali z dobrotami, ki so jih pripravile gospodinje sodelujočih rejcev. Svoj korak so lahko ustavili tudi ob stojnicah, kjer so svoje dobrote ponudile kmečke žene, kmetije z mesnimi in mlečnimi izdelki, prav tako so se predstavili tudi nekateri sponzorji prireditve. Obiskovalci so se lahko prepustili tudi mojemu stroju kulinaričnega razvajanja Petru in Jakobu Indiharju s KGZS – Zavoda Ljubljana, ki sta pripravila degustacijo zorene govedine.

Deseterica izbranih

Tudi letos bomo na sejmu Agra podelili priznanja izbranim kmetijam iz akcije S kmetije za vas

Andreja Krt Stopar, KGZS
andreja.krt@kgzs.si

Fotografije: **Barbara Remec, Kmečki glas**

Namen akcije S kmetije za Vas, ki se izvaja že 23 let, je širitev promocije pozitivnih praks slovenskih kmetij pri trženju njihovih pridelkov in izdelkov na domačem trgu in v tujini. Poslovno uspešne kmetije s sodelovanjem oziroma tekmovanjem za zlato priznanje pomagajo krepiti zavedanje pomena zdrave lokalne hrane in istočasno s svojo prepoznavnostjo in zgledom motivirajo ostale kmetije k poslovnim prebojem.

Izbor kmetij, ki na izviren, dovršen in uspešen način neposredno tržijo lastne pridelke in izdelke, se opravi na podlagi javnega povabila in priporo-

čila javne službe kmetijskega svetovanja. Ob ogledu kmetije in pogovoru z njenim nosilcem se ocenjuje urejenost in zgled kmetije ter njenih proizvodov, način trženja in prodaje, prepoznavnost v prostoru in ustvarjanje dodanih vrednosti ter širjenje pozitivnih praks v trženju lastnih izdelkov. Preverja se označenost in urejenost dostopa do kmetije ter njeno celostno podobo, urejenost prodajnega in degustacijskega prostora ter načine trženja, pestrost in izvornost ponudbe, prepoznavnost izdelkov ter težavnost prodora na trg, način pospeševanja prodaje ter odnos in nastop po-

nudnika pri predstavitvi kmetije in izdelkov.

Kmetije na podlagi ocene komisije v sestavi Barbara Remec, Petra Šubic in Andreja Krt Stopar prejmejo priznanja, razvrščena v kategorije: bronzasta, srebrna in zlato. Lahko se podeli tudi posebno priznanje za kmetije, ki na določenem segmentu bistveno odstopajo od predvidenih okvirov.

Uspešnost je kriterij razvoja in le-ta je v številnih primerih tesno povezan s kmetijsko svetovalno službo, ki pozna sleherno slovensko kmetijo. Letos so bili pri tem zaslužni Slavica Grobelnik, Barbara Lapuh, Bernarda Javornik, Anica Petrovič, Frančka Lebarič, Terezija Bogdan, Metka Marinič in Vanja Bajd Freljih.

Odločitev je bila težka. Priznanja bomo kmetijam podelili na sejmu Agra v Gornji Radgoni 28. avgusta ob 11.30 v dvorani 1, kjer bomo predstavili potek akcije in obrazložili naš izbor.

KMETIJA PR CESARJU, Igor Bizilj Češnjice, Moravče

Zakoreninjena kmečka tradicija je Igorja, ki si je nabral veliko podjetniških izkušenj, vrnila h kmetovanju in novim poslovnim izzivom, povezanih s kmetijstvom. Na manjši kmetiji se ukvarjajo s predelavo mesa v suhomesnate izdelke po domačih tradicionalnih recepturah ter za peko na žaru. Njihova posebnost pa so domače pašete, in sicer navadna jetrna, pašeta s čilijem, papriko, česnom in bučnimi semeni ter nepozabna babičina receptura za kašnat šobelj, ki se lahko ponudi kot topla ali hladna jed. Vse to postrežejo gostom v lično urejeni jedilnici kot turistična kmetija, prodajajo pa tudi na tržnici v Lukovici in lokalnih sejmskih prireditvah. Njihove izdelke, ki se ponajša-jo s tem, da ne vsebujejo konzervansov, laktoze ali glutena, ponajša- trošniku ponujajo tudi številne trgovine.

Skrbni in ambiciozni v svojem poslu imajo že izdelano strategijo ureditve tudi nastanitvenih kapacitet z velnes ponudbo in na domu razširitev prodajnih artiklov tudi z drugih kmetij. Njihov moto »Domače in sproščeno« gostje najbolj doživeto občutijo ob izvedbi številnih tematskih vikendov z domačo glasbo.

KMETIJA GROBELNIK, Jakob in Ana Šušterič Podvrh, Zabukovje

Dvajset hektarjev velika turistična kmetija Grobelnik, katere čudovita notranjost in okolica ponujata možnosti tematskih in team bildig nepozabnih doživetij ter možnosti za rekreacijo, sprehode, kolesarjenje ali za pomoč pri kmečkih opravilih, je tudi ena tistih, ki si z veliko strokovnosti prizadeva za razvoj novih proizvodov iz domačih surovin. Taki posebnosti sta vsekakor naravna grozdna sokova, ki se tržita pod blagovno znamko Tajfl, in sicer iz grozdja šipon in roze žametovke. Po izvoru in organoleptičnih lastnostih sta podobna vinu, a brez alkohola, zato bi jima lahko rekli brezalkoholno vino. Zelo sta primerna za otroke in po njihju radi posežejo tudi vegani. Kmetija Grobelnik upravičeno nosi sloves po specializirani turistični kmetiji, ki iz grozdja zna narediti okusne izdelke za vsakega in za vsako priložnost. Da jih naštejemo: sokovi, vino, posebna vina, likerji, žganje, vinjak, olje, marmelade, omake, pecivo. Kot pove Jakob Šušterič, sta z ženo Ano glavna raziskovalca možnosti, ki jih ponuja vinska trta, in trenutno je njuno prizadevanje usmerjeno v nov proizvod – pečeni sok iz grozdja.

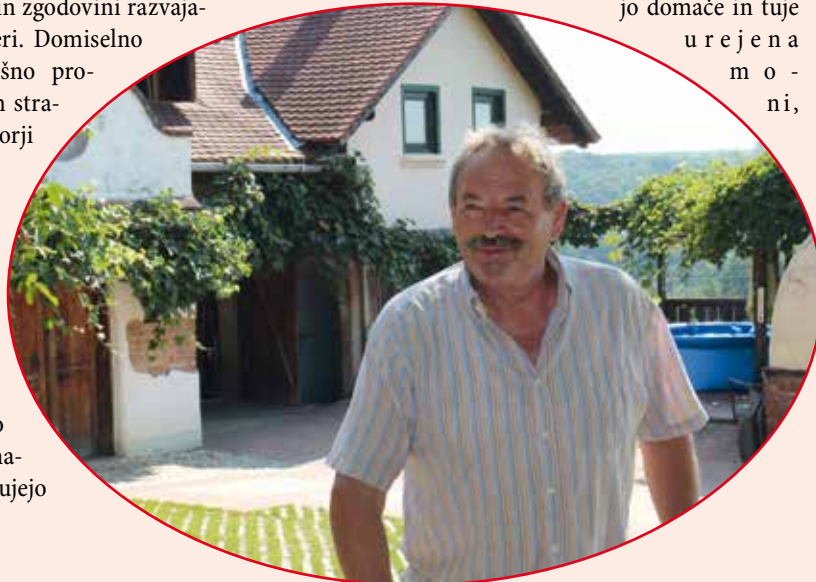

KMETIJA ERNIŠA, Janez Erniša

Suhi vrh, Fokovci

»Tam, kjer se griči Goričkega dvigajo nad prostrano prekmursko ravnico, vas vedno čaka novo presenečenje,« je povabilo na kmetijo Erniša. Na 14 ha veliki kmetiji izključno lastne pridelke in izdelke nudijo gostom prek turistične dejavnosti. Nosilec kmetije Jani s ponosom pove, da je kupil vsak kvadratni meter zemlje in postavil vsak zidak. Danes njihova domačija nudi delo petim osebam, ki so kmečko zavarovane. Vrhunska vina iz starih sort grozdja, domače ovčje, goveje, prašičje (mangulica), kunčje meso ter ekološko pridelana zelenjava in sadje bogatijo njihove krožnike z okusnimi jedmi. Z njihovo zaokroženo ponudbo vse na enem mestu in z domiselnimi pripojitvami domače in tuje goste v enaki meri. Domiselno kmetija se uspešno promovira prek spletnih strani največji promotorji pa so njeni gostje.

Svojo ponudbo obiskovalcem dopolnjujejo z ureditvijo kmečkega muzeja, skrb za okolje pa izkazujejo tudi z lastno kurilnico na biomasa, s katero oskrbujejo 1200 m² površin.

KMETIJA FIRBAS DOMAČIJA, Bojan Firbas Cogetinci, Cerkevjak

Ena od zgodb je »pravljica v malem«. Dvanajst hektarjev velika kmetija ima dva znaka za specializirano ponudbo na kmetiji: je do družin z otroki in do kolesarjev prijazna turistična kmetija. Gostom ponudijo izključno pri njih pridelano in predelano hrano in kmetija je pravi raj za oddih v naravi. »Okusi, ki nam jih narava daje, vas pričakajo na mizah domačije Firbas. Z lastnega vrta, iz sadovnjaka in hleva vam bomo postregli domači mladi sir, pašeto, meso in iz tünke, kisló juho, knedličke iz kvašenega testa, kolone in pečenke, dušenega zajca, gibanico, kruh, marmelade, sadje, bučno olje in druge dobrote. Ob hišnih specialitetah boste uživali v spremljavi naših domačih vin (beli pinot, renski rizling, rumeni muškát in zvrsti), hruškovem žganju, bolj sladkosnedi soku viljamovk iz našega sadovnjaka,« je povabilo, ki očara tako domače kot tuje goste. Na kmetiji je prav vsak kotiček tematsko urejen, da si vsak lahko najde svoj delček za sproščujoči oddih. Številnim doživetjem na kmetiji so v ponudbo dodali tudi izposojajo koles za ogled bližnjih znamenitosti in skok do mineralnih vrelcev.

KMETIJA KREVIH, Danica Krevh Podgorje pri Slovenj Gradcu

Kmetija, ki meri 12 hektarjev in redi 60 glav živine ter se ukvarja s pridelavo in predelavo žit, oljnic in sadja, je močno vpeta v lokalno okolje. Svoje pridelke in izdelke iz oljnic, žit in mleka dobavljajo šolan in trgovinam zlasti v Mežiški in Dravski dolini. Končnim potrošnikom so njihovi pridelki in izdelki na voljo na kmetiji, na tržnicah na Ravnah in v Velenju ter v jogurtomatu v Slovenj Gradcu in seveda prek spletne strani. »Pri nas je vse domače,« je v prijetnem vzdušju, v sodelovanju vseh štirih generacij, ki složno bivajo na kmetiji, začel pogovor mladi prevzemnik kmetije Matjaž Krevh. Posebnosti med izdelki sta vsekakor totrovo olje, ki velja za »čudeženga ranocelnika« in ga priporočajo tudi za celjenje želodčnih razjed, ter jogurti po grški recepturi.

Zaradi dobrih izkušenj in velikega povpraševanja po njihovih izdelkih načrtujejo še letos ustvariti tretje delovno mesto na kmetiji in dejavnost razširiti z novo sirarno in zoričnico sirov.

Pri izvedbi Akcije s kmetije za vas sodelujejo Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmečki glas in portal Agrobiznis. Kmetije tako poleg priznanj, ki se vsako leto podelijo na sejmu Agra v Gornji Radgoni, prejmejo tudi ustrezno medijsko promocijo.

KMETIJA PALDAUF, Igor Paldauf**Vučja vas, Križevci pri Ljutomeru**

Kmetija Paldauf na 27 hektarjih zemlje prideluje žita in oljnice. Njihov moto je » Kar želimo, želimo dobro, zdrava hrana je osnova zdravega življenja«. Tako se je mladi prevzemnik kmetije Igor odločil navkljub zahtevnejšim pogojem pridelave in manjši donosnosti kmetijo preusmeriti v ekološko. Na skrbno urejeni in čisti kmetiji kupcem nudijo pestro izbiro mlevskih izdelkov in olj ter kokošja jajca, vse pridelano in predelano po ekoloških standardih. Pridobitev v letošnjem letu je nov mlin z namenom, da kupcu lahko ponudijo »živo moko«. Tako jo poimenujejo, ker jo kupcu ponudijo neposredno ob mletju in s tem zagotovijo njeno svežino, ki traja nekje tri mesece, nato pa izgubi večino hranilnih vrednosti. Ponudba njihovih izvrstnih olj, hladno stiskanih ali po tradicionalnem postopku toplega stiskanja, je domiselno dovršena s polnjenjem v steklenice, prilagojene različnim potrebam kupcev. Njihovi izdelki so kupcem dostopni tudi v lokalnih prodajalnah, naroči se jih lahko tudi prek socialnih omrežij in prek spleta. V letošnjem letu bodo uredili prodajne prostore za lastne pridelke in izdelke ter z drugih kmetij. Za prihodnost mlademu prevzemniku Igorju idej ne manjka in tako je že pričel z rejo krškopoljskih prašičev, za katerih predelavo bodo prostore še uredili.

KMETIJA VODNJOV, Julija Vodnjov**Zagrič, Primskovo**

Mlada šestčlanska družina in mlada, deset let stara kmetija Vodnjov je raj v malem. V teh letih so postopno kupovali in sproti krčili grmovje in robidovje ter sadje. Trenutno obdelujejo 10 hektarjev zemljišč, na katerih gojijo več kot sto sort in 30 vrst sadja (jablana, sliva, hruška, kutina, nešplja, aronija, črni ribez, kaki, figa, granatno jabolko, breskev, leska, oreh, murva, marelica, mirabela, ringlo, kivi, asimina, malina, češnja, višnja, šmarna hrušica, rakitovec, sibirski borovnica, naši, bezeg, skorš, grozdje). Ukvarjajo se tudi s čebelarstvom. Njihova pridelava in predelava je ekološka. Večinoma obdelajo ročno. Na kmetiji imajo dovoljenje za naslednje dopolnilne dejavnosti: predelava sadja in zelenjave, storitve vzdrževanja zelenic, svetovanje o kmetijstvu, organizacija delavnic in tečajev, prikaz del in svetovanje iz kmetijskih in dopolnilnih dejavnosti, izdelava mila na tradicionalni način, ročna poslikava najrazličnejših predmetov, apituzirizem, tematski park sadnih vrst in sort. V prihodnosti načrtujejo urediti še eko hišo, namenjeno turizmu.

KMETIJA STEYER, Danilo Steyer**Plitvica, Apače**

Na 30 hektarjev veliki kmetiji je glavna panoga vinogradništvo in vinarstvo. »Grozdu omogočamo, da se rodi v vinu in v njem živi,« pravi lastnik vinogradniško-vinarske in turistične kmetije Danilo Steyer. Odlična vina dišeči traminac, chardonnay, renski rizling, sauvignon Poseben ponos pa so ranina, ki je avtohtona sorta vinorodnega okolja in prva rodna, ter steyer vaneja – esenca zemlje in neba in steyer mark – modrost, ki se nalaga z leti. Poleg tega na kmetiji pridelujejo in predelujejo sončnično, bučno olje in olje grozdnih pešk. Svoje izdelke tržijo praktično po vsem svetu in Danilo si prizadeva njihove stranke vsaj enkrat letno obiskati. Zaveda se pomena dobrega odnosa med družinskimi člani, med sokrajani in do vsake stranke ne glede, kako velik odjemalec je. Tako je pobudnik številnih skupnih sodelovanj, med katerimi naj izpostavimo enotno regijsko trženje, vinarsko oeko, kulinarčne dogodke ... Čeprav celovito zaokrožena in dovršena ponudba po artiklih kot tudi ambientalno in instrumentalno, Steyerjevi so vsi tudi glasbeniki, za gospodarja Danila zgodba še zdaleč ni zaključena. Načrtuje posodobitev strojnega parka in turistom na kmetiji omogočiti njihovo ponudbo vsak dan.

KMETIJA URŠKA, Urška Topolšek Planinšek**Križevci, Stranice**

Na 15 hektarjev veliki turistični kmetiji Urška je glavna skrb gost. Njihova ekološka kuhinja temelji na sezonski ponudbi lastnih proizvodov. Gostom pripravljajo hrano skladno z njihovimi potrebami: vegetarijansko, vegansko, dietno in tradicionalno kuhinjo z novim pridihom. Za njihovo kmetijo in ponudbo smemo upravičeno reči, da je v celoti butična – tako in vse je vrhunsko dodelano. Da se gostje pri njih dobro počutijo, imajo na razpolago tudi različne kotičke za igro otrok, podeželski velnes, parno in turško savno, masažne tuše, bazen z mehurčki, seneno kopeljo in sobo za počitek. Glavna kuharica Vilma Topolšek prisega na bolj lahke recepture, obogatene s cvetličnimi in zeliščnimi aranžmaji, h katerim ponudijo dobro domačo kapljico ali sok oziroma zeliščni čaj. Njihova hiša je prava hiša dobrega počutja, za kar so prejeli številne certifikate: Eco marjetica, Slovenia Green, Familia OK, Okusi Rogle, EU Organic, Prijazno družinam, Prijazno invalidom, Slow food Styria...

KMETIJA Pr' Benk, Matjaž Porovne**Požnik, Cerklje**

Na 15 hektarjih obdelovalnih površinah redijo krave molznice in koze ter pridelajo koruzo in ječmen. V okviru dopolnilne dejavnosti predelava mleka je njihova posebnost skuta, ki jo predelajo po klasični metodi brez uporabe sirila. Poleg tega je na 25 prodajnih mestih mogoče kupiti tudi odlične navadne in sadne jogurte iz kravjega in kozjega mleka ter kisló smetano in maslo. Viške mleka oddajajo tudi v mlekarno KZ Cerklje, zato si mladi prevzemnik Matjaž in njegova partnerica prizadevata čim prej postno proizvodno linijo in s tem ustvariti novo delovno mesto. Mlada, skrbna zagnana sta v nekaj letih, odkar suvereno upravljata kmetijo, za kar sta hvaležna Matjaževim staršem, ponudbo lastnih pridelkov že potrojila. »Z Evo ves denar, ki ga zasluži, vlagava v kmetijo. To delo opravljava z veseljem,« pove Matjaž in dodaja, da namera vata urediti nov hlev in prosto rejo.

SEJEMSKÉ AKCIJE AGRA

Vabljeni!

AKCIJSKA SEJEMSKA PONUDBA V AVGUSTU IN SEPTEMBRU IN DODATNI POPUSTI NA MODELE TD5, T5, T5EC in T6 NA ZALOGI

Od 25. do 30.8. 2018

VEČ INFORMACIJ O AKCIJI DOBITE PRI NAŠIH POOBlašČENIH PRODAJALCIH IN SERVISERJIH.

ITRO ITRO, d.o.o., PE Štore • Tel. (03) 780 57 12 (14, 15) • www.newholland.si

NEW HOLLAND AGRICULTURE

Obiščite Podeželje v mestu Ljubljana

»Dogodki Podeželje v mestu so namenjeni promociji kmetijstva ter zblizovanju podeželja z mestom in obratno. Na njih se dogaja marsikaj zanimivega, poučnega, okusnega in prijetnega. Še posebej, kadar sta vreme in vzdušje ravno prava.«

Podeželje v mestu Ljubljana bo ponovno zaživelo 1. septembra. Na Pogačarjevem trgu se bo prodajalo in kupovalo, pelo in klepetalo. S ponudbo svojih pridelkov in izdelkov bo med 8. in 14. ure potekala predstavitev 45 kmetij, med njimi tudi Gočlove kmetije s ponudbo Ptujkega lüka, avtohtone sorte čebule, ki je na trgu Evropske unije zaščitena z geografsko označbo.

Dogodek bo obogaten s poučnimi delavnicami. Med drugim se boste lahko naučili kvačkati okolju prijazne nakupovalne mrežice. Potekala bo predstavitev pastirskega življenja in kmetijstva na Solčavskem, prepevale bodo članice ženskega pevskega zbora Trzinke.

Vabljeni ljubitelji slovenskega podeželja in podeželske kuhinje na klepet s pridelovalci hrane in doživite utripa življenja na podeželju. Tokrat v barvah in okusih jeseni.

Zgodba septembrskega Podeželja v mestu nastaja v sodelovanju Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Ljubljanskih parkirišč in tržnic ter Zavoda za turizem in trajnostni razvoj Solčavskega.

Zbornica – pomemben del sejma

Veliko dogodkov in novosti v organizaciji KGZS na letošnjem sejmu Agra v Gornji Radgoni

Robert Peklaj, KGZS
robert.peklaj@kgzs.si

KGZS bo na sejmu v hali B predstavila delovanje strokovnih služb in organov KGZS, zveze, združenja, društev, mednarodno sodelovanje in posamezne kmetije. Promovirala bo kmetijstvo in podeželje. Na sejmu se bodo poleg osmih območnih kmetijsko-gozdarskih zavodov pri KGZS predstavila številna združenja, zveze in društva, ki s svojim delovanjem pomembno prispevajo k ohranitvi in razvoju slovenskega podeželja. Seveda bodo tudi letos pod okriljem zbornice sodelovali Zveza kmetič Slovenije, Zveza slovenske podeželske mladine, Sindikat kmetov Slovenije, strokovna združenja in zveze, kot so turistične kmetije, kmečki sirarji, predelovalci mesa, vinogradniki in vinarji, strojni krožki in drugi. Med drugim se bosta letos prvič predstavili v okviru zbornice tudi Društvo rejcev vodnih živali Slovenije in Zveza sadjarskih društev Slovenije.

Zbornica bo sooblikovala strokovni program sejma, saj pripravlja predavanje o podeželju kot priložnosti za mlade kmete in nova delovna mesta, okroglo mizo o predstavitvi no-

vega poslovnega modela v slovenski prašičereji, dva posveta (Sladkorna pesa nas povezuje in Izbrana kakovost – zelenjava) in vrsto podelitev priznanj (kmetijam v akciji S kmetije za vas, za govedorejce in prašičerejce). Osrednji dogodek pa bo srečanje ob Dnevu KGZS v torek, 28. avgusta, ko bo KGZS predstavila razmišljanja in predloge za novo skupno kmetijsko politiko po letu 2020.

Kaj meni zbornica o SKP

Tudi letos bo osrednji del aktivnosti zbornice potekal v torek, 28. avgusta, ko je (sedaj že vrsto let) na sejmu dan KGZS. Če lahko rečemo, da je podelitev priznanj najboljšim v akciji S kmetije za vas sedaj že tradicionalna, pa bo uvod vanjo malce drugačen. Glede na aktualnost teme pričakujemo, da bo dvorana 1 ob 10. uri polna tistih obiskovalcev sejma, ki jih zanima, kakšna bo nova skupna kmetijska politika po letu 2020. Zbornica bo predstavila stališča slovenskih kmetov, saj prav sedaj poteka razprava širom Slovenije o predlaganih iz-

hodiščih. Tudi ta torkov dogodek bo ena od priložnosti, kjer se bo lahko prisluhnilo mnenju kmetov.

Zbornični posveti in predavanja

Seveda brez vsebinskega prispevka k strokovnemu programu ne bo šlo. Pripravljamo predavanje (Podeželje kot priložnost za mlade kmete in nova delovna mesta), okroglo mizo (Predstavitve novega poslovnega modela v slovenski prašičereji) in dva posveta (Sladkorna pesa nas povezuje in Izbrana kakovost – zelenjava).

Ko se žival na ogled postavi

Kmetijskega sejma si brez razstave domačih živali sploh ne moremo več predstavljati, zato KGZS aktivno sodeluje pri pripravi in izvedbi razstav različnih živali. Spodobi se tudi, da se najlepše tudi nagradi, zato bomo v ponedeljek podeljevali nagrade najboljšim govedorejcem, v sredo pa tudi prašičerejem.

Sejem bo tako tudi letos priložnost, da se na našem razstavnem prostoru v hali B srečamo, izmenjamo mnenja, se tudi malce poveseimo in pogostimo. Naj bo tudi za vas letošnji sejem pravi praznik!

PROGRAM KGZS NA SEJMU AGRA 2018

Sobota, 25. 8. 2018

- 13.00–14.00 / maneža
Odpriete govedorejske razstave z revijo razstavljenih živali mladih kmetov

Ponedeljek, 27. 8. 2018

- 9.00 – 11.30 / dvorana 5
Srečanje mladih strokovnjakov s področja kmetijstva in agroživilstva
- 10.00–12.30 / maneža
Ocenjevanje razstavljenih goveje živine
- 13.00–14.00 / maneža
Podelitev nagrad govedorejcem
- 12.00–13.00 / dvorana 3
Predavanje Podeželje kot priložnost za mlade kmete in nova delovna mesta

Torek, 28. 8. 2018

DAN KGZS

- 10.00–11.30 / dvorana 1
Ob dnevu KGZS: Nova SKP – priložnost za Slovenijo in mlade kmete?
- 11.30–12.45 / dvorana 1
Podelitev priznanj S kmetije za vas
- 12.45–13.30 / dvorana 1
Druženje ob dnevu KGZS

Sreda, 29. 8. 2018

- 10.00–12.30 / dvorana 5
Okrogla miza: Predstavitve novega poslovnega modela v slovenski prašičereji
- 14.00–15.30 / dvorana 5
Podelitev priznanj najboljšim rejcem
- 14.00–15.30 / dvorana 5
Posvet Sladkorna pesa nas povezuje – primer uspešnega povezovanja pridelovalcev v skupino proizvajalcev in priložnost za mlade kmete

Četrtek, 30. 8. 2018

- 11.00–13.00 / dvorana 4
Posvet Izbrana kakovost – zelenjava

*Z modro barvo označeni dogodki so namenjeni mladim kmetom

Sejem nove generacije

AGRA se bo kot najpomembnejši kmetijsko-živilski sejem v tem delu Evrope potrdil tudi s svojo 56. ponovitvijo.

Sejem bo letos izpostavil mlade v agroživilstvu, generacijsko prenavo, inovativnost, znanje in povezovanje. Vabijo bodo hrana iz naše bližine, ekološko kmetijstvo, ekološki pridelki za gastronomijo, digitalizacija v pridelavi in predelavi, trajnostno gospodarjenje z gozdovi in kmetijska tehnika za visoko učinkovito in trajnostno kmetovanje. Država partnerica bo Makedonija s svojo poslovno, kulinarčno, vinsko in turistično ponudbo. Ob njej se bodo z nacionalnimi in regionalnimi nastopi predstavile Avstrija, Hrvaška, Madžarska, Poljska in Indija. Na 71.300 m² razstavnih površin bo vrhunske izdelke s področja kmetijske tehnike, pridelave in predelave ter prehrane predstavilo več kot 1840 razstavljalcev iz 34 držav. Sejem bodo oživele predstavitve živali v hlevih in privlačni nastopi v maneži s poudarkom na mladih gospodarjih prevzemnikih. V polnem razcvetu bodo vzorčni nasadi rastlinske proizvodnje s poudarkom na novem, slovenskem in svetovnem dnevu čebel, ki mu je posvečen tudi nov Medeni hram. Sejmsko dogajanje bo živahno s strokovnimi posveti, poslovnimi, stanovskimi in družabnimi srečanji ter tržnicami, pokašnji, tekmovanji in zabavnimi dogodki.

Mladi v prvi vrsti

Celotno dogajanje bo obarvano z novimi zamislimi in odličnimi praksami mladih kmetov. Na nedeljski tržnici bodo ponudili v pokašnji in nakup svoja vina, pridelke in izdelke dopolnilne dejavnosti kmetij. Sestali se bodo na srečanju mladih strokovnjakov, ki delajo v agroživilstvu ter številnih drugih strokovnih in stanovskih združenjih. Zveza podeželske mladine Slovenije bo v hali A pojasnjevala, kaj nudi mladim kmetom. Pripravili so predstavitve uspešnih mladih pridelovalcev ter številne zanimive dejavnosti za otroke in mladino. Na razstavnem prostoru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije v hali B bo podeželska mladina predstavljala svoja društva, združenja, kulturne in druge dejavnosti. Podelili so naziv »Mladim kmetom prijazno podjetje«,

za katerega so se potegovali razstavljalci, ki so mladim ponudili posebne ugodnosti.

Prve predstavitve

Sveže vizije sejma AGRA bo podkrepila vrhunska ponudba razstavljalcev s področja kmetijstva in živilstva. Tudi letos bodo predstavili najnovejšo tehnologijo in vodilne svetovne blagovne znamke kmetijske ter gozdarske mehanizacije in opreme. Vabile bodo premierne predstavitve, kot je npr. novi senzor za nadzor vibracij ter dvovrstni vibracijski podrahljalnik s pnevmatsko napravo za globinsko dognovanje z elektroniko, INO Brežice, ki ju bo mogoče videti v delovanju. Farmtech d.o.o. bo premierno predstavil poliestrsko cisterno za gnojevko Polycis. Med novostmi bodo izstopali tudi drugi pametni priključki in naprave za kmetijstvo, sadjarstvo, poljedelstvo, vrtnarstvo, vinogradništvo, živinorejo, gozdarstvo in gastronomijo. Predstavljeni bodo vrhunski pridelki, prehranski izdelki, jedi in vina slovenske živilskopredelovalne industrije in dopolnilne dejavnosti kmetij. Vinska hala bo prekipevala od ponudbe slovenskih vinarjev ter proizvajalcev vinogradniške in vinarske opreme. Pestra bo predstavitev kmetijskih gradenj, ki bo obsegala toplotno tehniko, strešne kritine, ograje, klimatizacijo, sončne elektrarne, stavbno pohištvo, talne obloge, opremo za okolico ter gradbene stroje, opremo in orodja.

Na razstavnih prostorih, z razstavami, s svetovanji, strokovnimi dogodki in ponudbo se bodo predstavile najvidnejše državne, zbornične, gospodarske in strokovne institucije. Kooperacijsko srečanje MEET4BUSINESS Agra 2018 bo pomagalo slovenskim pridelovalcem in proizvajalcem poiskati nove partnerje v tujini.

Ko se predstavijo živali

Najbolje prakse reje bodo poosebljale razstave avtohtonih in v Sloveniji razširjenih rejnih živali in hlevih in maneži.

Ob avtohtonih živalih bodo prikazani govedo, konji, prašiči, drobnica, čebelarstvo, male živali ter ribe v ribniku. Kot zanimivost bodo konji predstavljeni tudi v svoji športni funkciji s preskakovanjem ovir ter z rekreativno ježo za otroke.

Organizirane bodo zanimive delavnice in vodeni ogledi na osrednjem sejmskem vrtu, na permakulturnem in demonstracijskem vrtu, na poligonu Zeleni dragulji narave ter v trajnih nasadih hmelja, slovenskega trsnega izbora, starih sort jablan in v gozdno-parkovnem nasadu.

Tudi za zabavo bo poskrbljeno

Sejem bodo spremljali živahni stanovski, tekmovalni in zabavni dogodki. Na sporedu bo jubilejno, 20. sekaško tekmovanje lastnikov gozdov. Obiskovalci bodo lahko v Vinskem hramu poskusili nagrajena vina z ocenjevanja Vino Slovenija Gornja Radgona in v Čebeljem hramu nagrajeni med. V Agrini kuhinji bodo uživali v pokašnji jedi iz nagrajenih izdelkov mednarodnih ocenjevanj kakovosti AGRA, širom sejma pa v domačih kulinarčnih dobrotah.

Sejem AGRA lahko obiščete tudi organizirano po ugodnih paketnih cenah.

Za prevoz, vodenje, vstopnico, toplo hrano in degustacije boste iz Maribora odšteli samo 28 evrov, iz Celja 31 evrov, Ljubljane 33 evrov, Kranja ali Novega mesta 34 evrov, iz Nove Gorice ali Kopra pa le 40 evrov na osebo.

Informacije in rezervacije:
izleti@slo-tours.si ali 080 1460.

Osvežene informacije: www.sejem-agra.si.

IZBRANO IZ STROKOVNEGA IN SPREMLJEVALNEGA PROGRAM AGRA 2018

Vsak dan

od 9.00 do 18.00 / Vzorčni nasadi
Vodeni ogledi po sejmskem vrtu Biotehniške šole Rakičan, poligonu Zelene dragulji narave, permakulturno-biodinamičnem vrtu in slamnati hiški / Svetovanja s področja vrtnarjenja na razstavnem prostoru Semearne Ljubljana
- hala B, Semearna Ljubljana / Strokovno svetovanje kmetijskih svetovalcev
- hala D1 / Strokovno vodeni ogledi prašičerejske razstave

Sobota 13.00 – 14.00, nedelja 12.00 – 13.00, ponedeljek 10.00 – 12.30, torek 14.00 – 15.00, sredo 10.00 – 11.00 in 16.00 – 18.00, četrtek 10.00 – 11.00 in 13.00 – 14.00 / Maneža
Revija razstavljenе goveje živine mladih rejcev

Sobota 11.30 – 13.00 in 14.00 – 15.30, nedelja 13.00 – 14.30, ponedeljek 16.00 – 17.00, torek 11.00 – 12.00 in 15.00 – 16.00, sredo 11.00, četrtek 11.00 – 12.00 in 15.00 – 16.00 / Maneža
Predstavitve slovenskih avtohtonih pasem konj s strokovnim komentarjem

Ponedeljek in torek, 11.00 - 12.00 in 15.00 – 16.00 / sejmski vinograd, vzorčni nasad 3
Demonstracija pametne rešitve INO VIBRATION CONTROL, vinogradniškega mulčerja z odmično hidravlično rotacijsko kosilnico in dvorednega vibracijskega podrahljalnika s pnevmatsko napravo za globinsko dognojevanje

Nedelja, ponedeljek, sredo in četrtek, 9.00 – 10.00 / hala A, MKGP
Kava z mladimi kmeti ob kulinarčnih dobrotah kmetijskih šol

Nedelja, ponedeljek, torek in sredo 12.00 – 15.00 / hala A, MKGP
Degustacija ribjih jedi

Ponedeljek, torek in sredo, 11.30 in 13.30 / demonstracijski prostor
Demonstracija varnega dela z motorno žago

Nedelja, ponedeljek, sredo, četrtek, 14.00 in 16.00, v torek 13.00 – 13.30 / Vinski hram
Vodene pokušnje nagrajenih vin z ocenjevanja VINO Slovenija Gornja Radgona 2018 z Vinsko kraljico Slovenije

Sobota, 25. 8. 2018

dan oračev, Makedonije in mladih kmetov

10.00 / maneža
Odprije 56. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma AGRA

13.30 – 15.30 / pred upravo sejma
Plesanje maskot razstavljalcev, tekmovanje v plesanju polke

15.00 – 16.00 / dvorana 1
Makedonski poslovni forum

15.00 – 16.30 / dvorana 5
Industrijska konoplja in naravni materiali za trajnostno kmetijstvo, tekstilno panogo, zdravje, okolje ter družbo

Nedelja, 26. 8. 2018

dan čebelarjev, gozdarjev in gozda, podeželske mladine, kmetijske tehnike

9.00 – 18.00 / prireditveni prostor pred upravo sejma
Tržnica mladih kmetov

9.00 – 11.30 / dvorana 3
Odgovornost za škode po divjadi

10.00 – 11.00 / dvorana 1
Kronanje 4. medene kraljice Slovenije, Svečana podelitev priznanj ocenjevanja medu z mednarodno udeležbo

10.00 – 12.00 / dvorana 5
Precizno kmetijstvo - utopija ali realnost slovenskega kmetijstva

10.00 / demonstracijski prostor
20. jubilejno državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov

11.00 – 12.30 / dvorana 2
Prevzemu kmetije in podukrep 6.1 v čebelarstvu

11.00 – 12.00 / hala A, razstavní prostor MKGP
Gozdovi so naše bogastvo – ohranimo jih

12.00 – 13.30 / dvorana 1
Pametne vasi, sodobno kmetijstvo in kakovostno bivanje na podeželju v digitalni dobi

12.00 – 13.00 / dvorana 3
Invazivne tujerodne vrste

13.00 – 14.00 / dvorana 2
Obveznosti pri trgovanju z lesom, Ukrepi Programa razvoja podeželja na področju obnove gozdov

13.00 – 14.00 / hala A, razstavní prostor MKGP
Skrb za kakovost medu

14.00 – 16.00 / dvorana 1
Evropski poslanci o spremembah financiranja skupne kmetijske in kohezijske politike EU po letu 2020

14.00 – 15.30 / dvorana 2
Kakšne sadike potrebujemo za bodoče slovenske gozdove?

14.00 / Vinski hram
Vodena pokušnja makedonskih vin

14.30 – 15.30 / dvorana 3
Novinarska konferenca Čebelarstva zveze Slovenije

15.00 – 16.00 / hala A, razstavní prostor MKGP
Kako narediti življenje in delo na kmetiji bolj privlačno za mlada dekleta?

15.00 – 16.00 / maneža
FENDT tekmovanje v vlečenju vrvi

16.00 – 17.00 / dvorana 2
Svečana podelitev priznanj 38. mednarodnega ocenjevanja kmetijske mehanizacije in opreme

16.00 / Vinski hram
Vodena pokušnja makedonskih vin

17.00 / maneža
Podelitev priznanj in nagrad 20. državnega sekaškega tekmovanja lastnikov gozdov

Ponedeljek, 27. 8. 2018

dan govedorejcev, živilcev, veterinarjev, semenarjev, Porabja, Zagrebačke županije

9.00 – 11.30 / dvorana 5
Srečanje mladih strokovnjakov s področja kmetijstva in agroživilstva

9.30 – 11.15 / dvorana 1
Javna razprava o strateškem načrtu promocije kmetijskih in živilskih proizvodov 2019–2024

10.00 – 11.30 / dvorana 3
Velesposlanstvo Indije o priložnostih za živilsko-predelovalno industrijo v Indiji

10.00 – 11.30 / dvorana 4
Kmečke žene o sodelovanju v stanovskih organizacijah

10.30 – 12.30 / dvorana 2
Ekološka živila v gastronomiji

11.00 – 12.00 / hala A, razstavní prostor MKGP
Akvakultura za razvoj ribištva v Sloveniji

11.30 – 14.15 / dvorana 1
Veterinarski posvet

12.00 – 13.00 / dvorana 3
Podeželje kot priložnost za nova delovna mesta

12.00 – 17.00 / dvorana 5
Preobrazba agroživilstva skozi novosti v lokalni dobavi, digitalizaciji in sodelovanju

12.00 / Vinski hram
Srečanje Vinske kraljice Slovenije 2018 z vinskimi kraljicami iz drugih držav

12.00 – 13.00 / dvorana 4
Predstavitve nove evropske uredbe o označevanju osnovnih sestavin v živilih

13.00 – 14.30 / maneža
Podelitev priznanj govedorejcem

13.00 – 15.00 / dvorana 2
Pošteni odnosi v verigi preskrbe s hrano

13.30 – 15.00 / dvorana 3
Pomen uradno certificiranega semena za uspešno pridelavo

14.00 – 15.30 / dvorana 4
Družinske kmetije – temelj razvoja podeželja

14.00 / Vinski hram
Vodena pokušnja vin iz Haloz

15.00 / dvorana 1
Svečana podelitev priznanj 22. mednarodnega ocenjevanja sadnih sokov, brezalkoholnih pijač in embaliranih vod, 32. mednarodnega ocenjevanja mleka in mlečnih izdelkov, 39. mednarodnega ocenjevanja mesa in mesnih izdelkov, 37. odprtega natečaja »Slovenski oskar za embalažo 2018«

15.00 – 16.00 / hala A, razstavní prostor MKGP
Mladi kmetje – Vsaka kmetija je lahko uspešna

16.00 / Vinski hram
Vodena pokušnja vin iz vinorodnega okoliša Prekmurje

Torek, 28. 8. 2018

dan Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, vinogradnikov in vinarjev, konjerejcev, ljutomerskega kasača, sadjarjev, sommelierjev, Madžarske

9.30 – 11.00 / dvorana 2
Vinska družba Slovenije o vsebinski prenovi Zakona o vinu in prihodnosti sektorja

9.30 – 10.30 / dvorana 4
Robotika v kmetijstvu

9.30 – 11.00 / dvorana 5
Madžarski poslovni forum

10.00 – 11.30 / dvorana 1
Srečanje ob dnevu KGZS: Nova SKP – priložnost za Slovenijo?

10.00 – 11.00 / dvorana 3
Hrušev ožig in nov škodljivec - Marmorirana smrdljivka

10.00 – 11.00 / maneža
Preskakovanje zaprek kot konjeniška športna disciplina

10.00 – 11.00 / Vinski hram
Srečanje sommelierjev

11.00 – 16.00 / dvorana 5
Mednarodno kooperacijsko srečanje MEET4BUSINESS AGRA 2018

11.00 – 12.00 / hala A, razstavní prostor MKGP
Mladi kmetje – Uporabi sodobno tehnologijo in kmetuj pametneje

11.30 – 12.45 / dvorana 1
Podelitev priznanj »S kmetije za vas«

11.30 – 14.00 / dvorana 2
Sadjarski posvet 2018

12.45 – 13.30 / dvorana 1
Druženje ob dnevu Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

13.00 / hala A, razstavní prostor MKGP
Predstavitve projekta »Young Village Folk«

Sreda, 29. 8. 2018

dan slovenskih zadružnikov / prašičerejcev / rejcev drobnice / kmetijsko-živilskega šolstva

9.00 – 10.30 / dvorana 4
Pomen naravovarstvenega izobraževanja za uspešno kmetovanje

9.30 – 11.30 / dvorana 3
Seneno mleko in seneno meso kot dodana vrednost

10.00 – 13.00 / dvorana 1
Podelitev priznanj Zadružne zveze Slovenije

10.00 – 11.30 / dvorana 2
Nova zakonodaja na področju živinoreje

10.00 – 12.30 / dvorana 5
Predstavitve novega poslovnega modela v slovenski prašičereji, Podelitev priznanj najboljšim rejcem

11.00 – 13.00 / dvorana 4
Zveza društev rejcev drobnice Slovenije o Izbrani kakovosti in Zakonu o promociji

11.00 – 12.00 / hala A, razstavní prostor MKGP
Mladi kmetje – Prenos znanja in izkušenj mladih iz tujine na domače dvorišče

12.00 – 14.00 / dvorana 2
Ekosocialni forum: Potencial družinskih kmetij v Sloveniji za socialne inovacije

12.00 – 15.00 / dvorana 3
Srečanje partnerjev SRIP HRANA

13.30 – 16.30 / dvorana 4
Seminar o pasmi krškopoljski prašič

14.00 – 14.30 / maneža
Predstavitve pasem ovc in koz, ki jih redimo v Sloveniji, s strokovnim komentarjem

14.00 – 15.30 / dvorana 2
Uspešno povezovanje pridelovalcev sladkorne pese v skupino proizvajalcev

14.00 / Vinski hram
Vodena pokušnja vin Štajerske Slovenije

14.30 – 15.00 / maneža
Prikaz striženja ovc in dela z drobnico

15.00 – 16.00 / hala A, razstavní prostor MKGP
Mladi kmetje – Povezovanje povečuje uspešnost kmetovalcev

15.00 – 15.30 / maneža
Podelitev priznanj za najboljše reje drobnice 2018

15.30 – 16.00 / maneža
Predstavitve pastirskega dela avtohtone pasme kraški ovčar

16.00 / Vinski hram
Vodena pokušnja vin Slovenske Istre in Vipavske doline

16.30 – 17.30 / dvorana 4
Varovanje drobnice pred vsiljivci in zvermi s kraškim ovčarjem

Četrtek, 30. 8. 2018

dan avstrijske Štajerske, naravnih parkov, ekološkega kmetijstva, pridelovalcev zelenjave, sejmskih vrtov, Eko civilne iniciative Ekoci, traktorjev Steyr

10.00 – 12.00 / dvorana 1
Industrijska konoplja – izzivi v bio krožnem gospodarstvu, Strokovno vodeni ogledi poligona Zelene dragulji narave, Razglasitev nagrajencev in podelitev priznanj Ekoci Green design

11.00 – 13.00 / dvorana 4
KGZS o Izbrani kakovosti zelenjave

12.00 – 14.00 / dvorana 2
Ekološki kmetje o zelenih javnih naročilih ekološke hrane v javnih zavodih

12.00 / zunanji prostor pred upravo sejma
9. srečanje starodobnih traktorjev Steyr

14.00 / dvorana 5
Srečanje ob 50. dnevu avstrijske Štajerske

14.00 / Vinski hram
Vodena pokušnja vin Krasa in Goriških Brd

16.00 / Vinski hram
Vodena pokušnja vin Dolenjske, Bizeljsko-Sremiškega okoliša in Bele krajine

Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa.

Osvežene informacije: www.sejem-agra.si

Za mlade kmete na sejmu

Veseli nas, da je letos Pomurski sejem prepoznal pomen mladih kmetov in jim namenil osrednjo pozornost na letošnjem sejmu.

Jože Očko, KGZS
joze.ocko@kgzs.si

Ker je letošnji sejem AGRA namenjen mladim kmetom, bodite pozorni na aktivnosti, ki so v prvi vrsti namenjene prav mladim.

Traktor po izboru mladih kmetov

Traktor je inovacija, ki je v zgodovini razvoja sodobnega kmetijstva verjetno eden najpomembnejših dosežkov današnjega časa. Traktor je povečal produktivnost in učinkovitost kmetov ter s tem omogočil razvoj in napredek celotne družbe. Na kmetiji je traktor osnovni gradnik izvajanja težjih kmečkih opravil. Zato bomo letos prvič v sklopu sejma AGRA izbrali »Traktor po izboru mladih kmetov« in ga svečano razglasili na sejmu.

Izbor mladega sekača

Ravno letos praznuje sekaško tekmovanje v organizaciji Zavoda za gozdove Slovenije 20.

obletnico. Letos bo na sejmu izbran tudi mladi sekač.

Izbor mladega vinarja

Vino Slovenije v Gornji Radgoni že 44 let podeljuje medalje najboljšim vinarjem. Mnoge vinarje so iz anonimnosti dvignile v sam vrh prepoznavnosti. Letos bo na sejmu izbran tudi najboljši mladi vinar.

Razstava živine

Dolgoletna tradicija sejma je razstava goveje živine, kjer rejci na ogled postavijo svoje rejske dosežke. Letos bodo živino razstavljali mladi kmetje ter pokazali svoje rezultate, ki so ih nadgrajevali na delu svojih staršev.

Strokovni dogodki

V času sejmu bodo pripravljene posveti, okrogle mize, delavnice na tematiko, povezano z mladimi kmeti, ki jih organizirajo različne vladne in nevladne organizacije.

Mednarodna konferenca mladih kmetov

Zveza slovenske podeželske mladine pripravlja v sodelovanju z Evropskim komitejem mladih kmetov (CEJA) mednarodno konferenco mladih kmetov, ki se je bodo v Sloveniji, med 23. in 25. avgustom 2018, udeležili mladi kmeti iz evropskih držav.

Predviden program mednarodnega dogodka:

- 1. dan: generalna skupščina CEJE,
 - 2. dan: mednarodni kongres mladih kmetov in kmetijskih ministrov,
 - 3. dan: predstavitev zaključkov kongresa na kmetijsko živilskem sejmu AGRA in ogled kmetij.
- Udeležencem seminarja želijo predstaviti in približati tudi slovensko podeželje, kjer se prepletajo vezi narave in tradicije z agrarnim okoljem, v želji, da bi vtise odnesli s seboj, ohranili stik s slovenskim podeželjem in ga promovirali v svoji državi.

Srečanje mladih strokovnjakov

Mladi strokovnjaki ste prihodnost slovenskega razvoja, zato vas vabimo k sodelovanju pri projektu »Agroeksperti nove

generacije« v sklopu Kmetijsko-živilskega sejma AGRA 2018

Načini sodobnega kmetovanja iščejo odgovore na mnoga vprašanja tako trajnostnega kot birokratskega razvoja in zahtevajo večjo produktivnost ob hkratnem upoštevanju ohranjanja okolja in naravnih virov. Odgovore na mnoga razvojna vprašanja mladi kmetje lahko najdejo prav z vami, ki prihajate iz vseh vladnih, nevladnih in gospodarskih organizacij, ki so povezane s kmetijstvom in mladimi kmeti. Prav vi ste mnogokrat ključni gradniki pri sprejemanju strokovnih in drugih rešitev za kmetovanje mladega kmeta.

Z namenom boljšega medsebojnega poznavanja delovanja vladnih, nevladnih in gospodarskih organizacij, ki delujejo v kmetijsko-agroživilskem sektorju in željo po še boljšem medsebojnem sodelovanju v prihodnosti vas vabimo, da s svojo prisotnostjo opozorite nase in predstavite tako vašo vlogo posameznika kot vlogo vaše organizacije pri kmetovanju mladega kmeta.

Srečanje mladih strokovnjakov s področja kmetijstva in agroživilstva bo v ponedeljek, 27. avgusta 2018, ob 9. uri v dvorani 5.

**MLADIM KMETOM
PRIJAZNO PODJETJE**

NA *mladih kmetih*
PODEŽELJE STOJI

Mladim kmetom prijazna podjetja

Mladi kmetje bodite pozorni na razstavljalce na sejmu AGRA, ki imajo na svojem razstavnem prostoru tablo z napisom »Mladim kmetom prijazna podjetja«, saj imajo ta podjetja na sejmu posebne ugodnosti za vas.

- Deželna banka Slovenije d.d.
- JPZ POSREDNIŠTVO Janez Zorko s.p.
- Zepet - Slovenica d.o.o.
- Avto-mat & co. d.o.o.
- Govedorejsko poslovno združenje GPZ z.o.o.
- LAGERHOF Nejc Šuc s.p.
- TAJFUN Planina d.o.o.
- GRAPAK A1 d.o.o.
- Zadruga kooperativa Kristal z.o.o.
- Zavarovalnica Triglav
- Semina d.o.o.
- Animalis d.o.o.
- Zupan d.o.o.
- Mehanizacija Miler d.o.o.
- Slava d.o.o.
- Finančna uprava Republike Slovenije
- SIP Strojna industrija d.d.
- Tekoma Marguč d.o.o.
- Sindikat kmetov Slovenije
- Tovarna kos in srpov d.o.o.
- Pomurske mlekarnice
- Agromont d.o.o.
- M&M Intercom
- Gorenje GTI
- Semenarna Ljubljana d.o.o.
- Vzorec Raka d.o.o.
- Pomurski sejem
- Ortopedica d.o.o.
- Sano, sodobna prehrana živali d.o.o.
- Itro Štore
- BREČKO Engineering
- LARIX GT d.o.o.

Vabljeni na 15. vseslovensko srečanje kmetov na Ponikvi in Slomu

Pridružite se nam na Ponikvi, rojstnem kraju blaženega Antona Martina Slomška, zavetnika kmetov, slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovstva, v nedeljo, 14. oktobra 2018, na 15. vseslovenskem srečanju kmetov in vseh, ki jim je kmetijstvo blizu.

Srečanje se bo pričelo v cerkvi sv. Martina na Ponikvi, kjer bo ob 12. uri ob somaševanju duhovnikov mašo daroval upokojeni ljubljanski škof msgr. mag. Alojz Uran. Sodeloval bo evangeličanski škof Geza Filo. S petjem bodo mašo obogatili člani mešanega pevskega zbora Koral Laško.

Ob 14. uri bomo druženje nadaljevali s slavnostno akademijo pred Slomškovo rojstno hišo na Slomu. Vodilo letošnjega srečanja je Slomškova misel »Že v malem zrnu vse bogastvo je«. Izpostaviti želimo četrto božjo zapoved, pomen sobivanja in problem nevidnega nasilja nad starejšimi, različnega pogleda na svet, trenja in sodelovanja. Osrednja gostja akademije bo kmetica leta 2017 Karolina Dragica Črešnar.

Druženje bomo zaključili s pogostitvijo. Tradicionalni golaž in dobrote s kmetij bodo pripravili člani prostovoljnega gasilskega društva Ponikva in članice okoliških društev kmečkih žena ob sodelovanju učencev Srednje kmetijske šole Šentjur. *DRUGE VNETI, MORAŠ SAM GORETI*

Na Slomu bo možen ogled hiše, kjer se je leta 1800 rodil Anton Martin Slomšek. V njej je prikazana življenjska pot velikega duhovnika, vzgojitelja in narodnega buditelja.

Pri izvedbi srečanja poleg Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije sodelujejo občina Šentjur pri Celju, župnija Ponikva in številni prostovoljci.

Za tiste, ki bi se srečanja radi udeležili, pa nimate prevoza, bomo po nekaterih območjih enotah Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije organizirali avtobusne prevoze. Kontaktne številke za prijave so objavljene na spletni strani www.kgzs.si.

Lepo vabljeni in vnaprej hvala za vaš doprinos k prijetnemu vzdušju na tem zahvalnem srečanju!

Ceneje na sejmu Narava-zdravje 2018

Tudi letos vam Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije v sodelovanju z organizatorjem sejma Gospodarskim razstaviščem ponuja možnost cenejšega nastopa na sejmu Narava-zdravje, ki bo letos od 29. novembra do 2. decembra 2018 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Letos vam ponujamo razstavni prostor velikosti vsaj 6 kvadratnih metrov, ki vključuje:

- razstavni prostor vsaj 6 kvadratnih metrov (3 x 2 m),
- talno oblogo Heuga,
- leseno steno v ozadju,
- pult (miza) 2 kvadratna metra (2 x 1 m) in stol
- souporabo skupnega električnega priključka,
- prijavnino,
- vpis v katalog (ob pravočasni prijavi),
- ekološko takso.

Tudi letos je možna prijava samo za en dan, seveda pa je možno sodelovati vse štiri dni sejma. Glede na omejeno število mest bodo imeli prednosti tisti, ki se bodo prijavi za vsaj tri ali vse štiri dni. Cena: 100 € + ddv na dan ob prijavi samo za en dan • 90 € + ddv na dan ob prijavi za 2 ali 3 dni • 85 € + ddv na dan ob prijavi za vse 4 dni.

Cena ne vključuje priključka za nočni tok in morebitnega najema hladilne vitrine ali kakšne druge dodatne opreme, si pa lahko prostor opremite po svoje. Razstavljaivec je dolžan plačati 100 % cene prijave, če prijavo odpove manj kot 15 dni pred sejemom.

Rok za prijavo: 10. oktober 2018 (možne so samo pisne prijave!)

Prosimo, da izpolnjene prijavnice (ki jih dobite na naši spletni strani ali pa vam jo pošljemo po e-pošti) pošljete pravočasno, ker bomo le tako lahko zagotovili to ceno in vaš zapis v katalog! Poleg ustrezne prijave sta pogoja za sodelovanje na sejmu tudi članstvo v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije s poravnanimi vsemi obveznostmi in urejena ustrezna dokumentacija za prodajo.

Vabimo vas torej, da se pod okriljem Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije predstavite približno 25.000 obiskovalcem sejma Narava-zdravje!

Več o sejmu lahko preberete na spletni strani organizatorja www.narava-zdravje.si, dodatne informacije glede sodelovanja lahko dobite na naši spletni strani www.kgzs.si ali pa vam jih posreduje Robert Peklaj, robert.peklaj@kgzs.si.

49. sejem Narava-zdravje

29. november – 2. december 2018 • Gospodarsko razstavišče, Ljubljana

NASVETI ZA POLJE, VRT IN ČEBELE

Skrivnosti narave in kmetovanj

Zemeljski vdih dobiva svojo moč. Večina plodov zori in rastline oblikujejo reproduktivne organe (semena). Nadzemne dele bomo obirali dopoldan, najbolje v času dvigajočih Luninih lokov na dan za plod in cvet. Podzemne dele rastlin bomo pobirali popoldan, najbolje v času padajočih Luninih lokov, na dan za korenino. Rdeča nit predavanj dr. Rudolfa Steinerja leta 1924 je bila ugotovitev, da rastlino res gnojimo in krepimo, če jo oživljamo (krepimo vitalne energije v zemlji), in da moramo delati v skladu s spodbudami, ki prihajajo iz kozmosa. Rudolf Steiner je povedal, da mora človek zemljo na novo oživljati, ker umira. Nekje je rekel, da se človek brez upoštevanja kozmosa ne more duhovno razvijati. Naši predniki so bili z dogajanjem na nebu povezani, razumeli in čutili so jih. V času materializma in njegove »vsemogočnosti« se je človek dogajanjem v kozmosu oddaljil. Čas je, da si ponovno približa ta znanja in jih začne uporabljati.

Eno izmed dejanj biodinamikov v poletnem času je nabiranje rmanovih cvetov (*Achillea millefolium*) za izdelovanje rmanovega preparata (preparat 502) in nabiranje njivske preslice (*Equisetum arvense*). Cvetove rmana nabiramo ob sončnih dnevih za plod, ko so cvetki v socvetjih popolnoma razcveteni, lahko že malo postarani. Cvetje posušimo in shranimo do pomladi. Spomladi, najkasneje ob kresu (24. junija), suhe cvetove navlažimo z rmanovim čajem in napolnimo jelenove mehurje. Zavežemo odprtine in zaščitene pred pticami obesimo na zračno, sončno in suho stran južnega ostrešja.

Na jesen, okoli Mihaelovega (29. septembra) mehurje zakopljemo v humozno zemljo in pustimo do naslednje pomladi. Pri izkopavanju bomo previdni, zorene cvetove bomo ločili od mehurja, rman osušili in shranili v primerne posode v šoto. To je preparat 502.

Preparat 502 uporabljamo za kompostiranje gnoja, gnojnice ali gnojevke, za izdelovanje preparata iz kravjeka po Mariji Thun oz. brezove jame. Rmanov preparat je eden od šestih preparatov, ki jih uporabimo za pripravljanje kompostov. Predstavlja energije podsončnega svetlobnega planeta Venere (reprodukcija). Rmanov preparat ureja v tleh procese kalija (K) in dušika (N) s svojim žveplom (S).

Ostalih pet preparatov je: kamilični preparat (preparat 503), koprivov preparat (preparat 504), preparat iz hrastovega lubja (preparat 505), regratov preparat (preparat 506) in baldrijanov preparat (preparat 507). Obstaja še preparat iz njivske preslice (preparat 508), ki se v obliki čaja uporablja za uravnavanje težav z glivicami na kulturnih rastlinah.

Čas je za trajne oblike kmetovanja. Pridružite se nam.

Vir (oboje): Založba Ajda Vrzdenc: Setveni priročnik Marije Thun 2018, Koledar za poljedelce, vrtničarje in čebelarje; Vrhunc Meta: Biološkodinamični preparati, dinamika v biodinamiki, izdelovanje in uporaba, delo v skladu s kozmičnimi ritmi.

Maja Klemen Cokan, KGZS – Zavod Celje, maja.klemencokan@ce.kgzs.si

NAGRADNA UGANKA

Začetnice besed dajo geslo. Geslo pošljite do 8. septembra na naslov Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, uredništvo Zelene dežele, Gospodinjna 6, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA UGANKA. Odgovor lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov zelena.dezela@kgzs.si s svojim imenom in naslovom.

Samec kokoši									
Rahlo pekoča vrtnina (rdeča ali črna)									
Ime smučarke Štuhec									
Stari oče									
Bivališče dijakov med šolanjem									
Tovarna ključavnic v Kamniku									
Država v severovzhodni Afriki s starim imenom Abesinija									

Mesto severozahodno od Kranja									
Zelo zgodnja sorta krompirja									

Slovenski skladatelj, Bojan (1912-1995)									
Pridelek na trti									
Tat									
Juhi podobna jed iz mesa in zelenjave									

Izmed pravih odgovorov bomo izžrebali pet nagrajencev, ki bodo prejeli praktične nagrade. Geslo prejšnje uganke je bilo NEURJE S TOČO. Izmed prispelih odgovorov smo izžrebali pet nagrajencev: Ivan Mehle, Grosuplje; Elka Šabec, Pivka; Vesna Jekovec, Škocjan; Marjana Poharnik, Muta; Ivan Bevk, Cerklje. Čestitamo!

KMETIJSTVO V ŠTEVILKAH

Vrednost odkupa kmetijskih pridelkov za več kot 1 % nižja

Cene kmetijskih pridelkov pri pridelovalcih so bile v maju 2018 povprečno za 6,6 % višje kot v maju 2017, poroča Statistični urad Republike Slovenije. Cene rastlinskih pridelkov so bile v povprečju višje za 23,8 %, cene živali in živalskih proizvodov pa nižje za 0,8 %.

Vrednost v maju 2018 odkupljenih pridelkov v skupini poljedelstvo je bila za več kot 26 % višja kot v maju 2017. Precej višja je bila vrednost odkupljenih zelenjadnic (za skoraj 35 %); višja je bila količina odkupljenih pridelkov, v povprečju višje pa so bile tudi cene. Vrednost odkupljenih žit in krompirja je bila nižja kot v maju prejšnjega leta.

Vrednost v maju 2018 odkupljenih pridelkov v skupini sadjarstvo in vinogradništvo je bila v primerjavi z majem 2017 višja za skoraj 9 %. Vrednost odkupljenega sadja je bila za približno 28 % nižja (količina odkupljenih jabolk in češenj je bila manjša kot leto prej, hrušk in marelic ni bilo za odkup, količina odkupljenih jagod pa je bila večja).

Vrednost v maju 2018 odkupljenih pridelkov iz skupine živinoreja je bila za skoraj 3 % nižja kot v maju 2017. Vrednost odkupljene živine je bila za 13 % nižja kot v maju 2017 (vrednost odkupa živine je bila nižja, ker je bila manjša količina odkupljenega goveda, v povprečju nižje pa so bile tudi cene odkupljenih prašičev). Vrednost odkupljenega mleka je bila višja za približno 1 %, vrednost odkupljenih jajc pa za več kot 10 %.

(Vir: SURS)

NAGRADNA KRIŽANKA

Geslo križanke pošljite do 8. septembra na naslov Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, uredništvo Zelene dežele, Gospodinjna 6, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA KRIŽANKA.

Odgovor lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov zelena.dezela@kgzs.si, seveda s pripisom NAGRADNA KRIŽANKA in vašimi podatki.

Med prispelimi odgovori (pravilna rešitev je bila V KRALJESTVU UGANK) bodo nagrado prejeli: Darinka Berginc, Škocjan; Ana Južnič, Kočevje; Stanko Kerman, Maribor; Štefan Mahnič, Postojna; Berta Šubic, Žiri. Čestitamo!

V KRALJESTVU UGANK		AVTOR: GREGA RIHTAR	APEL, POZIV	KOTNA MERA	GESLO	NEKDANJI KAMBOŠKI POLITIK (LON)	SLAVILNA PESEM, HVALNICA
SUROVINA KRZMARJEV							
VELIKA VODNA PTICA Z DOLGIM VRATOM							
MIRNO, ZADVOLJNO ŽIVLJENJE							
ZA POLTON ZVIŠANI TON C						ŠPANSKA IGRALKA CHAPLIN	DEL MARIBORA OB DRAVI
PISATELJICA MIHELIC	KORALNI OTOK OSEBA IZ BIBLIJE, JUDOV SIN						
AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA LAWRENCE (RDEČI VRABEC, ZA DEŽEJEM POSIJE SONCE)	LETALSTVO	STROKOVNJAK ZA SEKSOLOGIJO	AMERIŠKA IGRALKA (MARILYN) MATT DAMON				
HRVAŠKI PEVEC STAVROS						OSREDNJA TIROLSKA REKA	
PLOT IZ TRSJA, OGRAJA IZ KORUZNICE						ZMIKAVT, KRADLJIVEC	
NOGOMETAS OMLADIČ			HRV. ROMANOPISIEC KOVAČIČ			VELIK GORSKI VRH	AMERIŠKI SKLADATELJ COPLAND
AMERIŠKA VESOLJSKA AGENCIJA					NEUGODEN OBČUTEK PRED NAPADOM EPILEPSIJE, MIGRENE		
REKA V SEVERNI FRANCIJI					NOČNI POJAV		
BRAZILSKI NOGOMETAS LUIS					LIVADA, TRAVNIK		
GOSPODAR, UPRAVITELJ					TLA V SOBI	ŠIRJAVA	
BOLEČA RAZPOKA NA KOŽI ALI SLUZNICI						FIATOV AVTOMOBIL	
						BRITANSKI OTOK V IRSKEM MORJU	

Ko »ta mlada komandira«

Pridelovali so jo, ko še ni bilo tovarne za predelavo. Spet jo pridelujejo, čeprav nimamo tovarne za predelavo. Da, uganili ste, med drugim bomo govorili o pridelavi sladkorne pese. In o kmetiji Kosi z vasi Dobrava pri Ormožu.

Marjan Papež, KGZS
marjan.papez@kgzs.si

O pesi več kasneje, najprej pa o kmetiji Kosi – Igerčevi po domače. Za razvoj in napredek kmetije je nujno složno sobivanje generacij na način, kjer lahko pride do izraza mladostna zagnanost, hkrati pa le-ta zna prislunhiti modrosti in izkušnjam starejših.

Na kmetiji Kosijevih je ta kombinacija optimalna. Ugotovili so, da bi bilo smiselno kandidirati na razpis za mlade prevzemnike, saj se tako prenese kmetija na mlajšo generacijo, da dobi ladja »nov veter v jadra«. Tako je na kmetiji Kosi postala lastnica kmetije snaha Sonja, z dekleškim priimkom Mohorič. Tako so se odločili, ker je mož Dušan zaposlen in bi na razpisu pridobili pol maj sredstev, kot so jih sicer.

jih doma ni bilo treba več delati, kot na primer kidanje gnoj ali, kot se je primerilo, da je bilo treba ročno požeti nekaj koruze. Vendar temu lahko rečemo, da je to brezplačni fitnes,« pristrčno pove mlada prevzemnica.

Na kmetiji, ki je poljedelstvo-živinorejska, ob tem pa opravlja še strojne storitve, redijo okrog 60 glav govedu izključno lisaste pasme. Osnova je priraja mleka, ki ga prodajajo prek mlekarske zadruga Ptuj. Mleko je tudi najpomembnejši dohodek kmetije.

In ko se pogovarjamo o živinoreji, pridemo tudi do glavnega izziva kmetije v prihodnjih letih. Želijo namreč zgraditi nov hlev, ki pa bo moral še malo počakati (in s tem ostane tudi kakopak ročno kidanje gno-

Tri generacije na Igerčevi kmetiji: Tia in Domen, Sonja in Dušan, Marija in Miroslav Kosi, skrajno levo pa kmetijski svetovalec Ivan Puklavc, ki že desetletja spremlja in spodbuja razvoj kmetije.

sva jo s kmetijskim svetovalecem Ivanom Puklavcem iz ormoške enote kmetijske svetovalne službe pri KGZS – Zavodu Ptuj uzrla, še preden sva prišla na kmetijo.

Kosijevi so sladkorno peso začeli pridelovati med prvimi, že nekaj let pred postavitvijo tovarne sladkorja v Ormožu. Ta je bila pred dobrim desetletjem

Miroslav Kosi in Ivan Puklavc ugotavljata, da zaenkrat kaže na odličen pridelek pese, tja do osemdeset ton po hektarju bi je lahko bilo.

Z večje na manjšo kmetijo, pa več dela

Na Dobravo je prišla iz velike domače kmetije v Trnovski vasi v Pesniški dolini, kjer redijo okrog 300 glav govedu. »Kar nekaj stvari tukaj je bilo drugačnih, novih, a na star način. Tu sem se srečala z nekaterimi kmečkimi ročnimi opravili, ki

ja, kajne?), saj je treba poplačati naložbe, ki so jih opravili v okviru razpisa za mlado prevzemnico, to je naložbe v kmetijsko mehanizacijo.

Sladkorna pesa je kraljica polj

Pa namenimo še nekaj vrstic kraljici polj, sladkorni pesi, ki

ukinjena, pridelava pese pa se je zato opustila. Pred petimi leti pa je zopet prišla pobuda, da bi oživili pridelavo sladkorne pese in Miroslav Kosi je bil med prvimi, ki se je vključil v pobudo in pridelavo.

Na kmetiji tako na petih hektarjih spet raste »cukerca«. In letošnji obeti pridelka? »Zelo dobri, če bo po sreči, bo pridelek

Sodoben strojni park sedaj omogoča opravljanje pestre palete strojnih storitev, dobri stari IMT pa ima še vedno domovinsko pravico na kmetiji.

Sladkorna pesa se vrača na slovenska polja.

Na kmetiji redijo lisasto pasmo.

okrog 80 ton po hektarju,« pove Miroslav, ki je sicer predsednik zadruga Kooperativa Kristal. Ta združuje 56 pridelovalcev, ki so letos zasadili sladkorno peso na 200 hektarjih.

Premajhni, da bi bili konkurenčni, preveliki, da bi opustili

Kosijevi kosijo pet hektarjev travnikov in obdelujejo dobrih 24 hektarjev njiv, kjer prevladujejo ilovnata tla (iz te so včasih na kmetiji celo izdelovali opeko). Na 75 arih gojijo vinsko trto in vinogradniške površine nameravajo povečati. Les za ogrevanje in ostalo lastno rabo pridobijo iz štirih hektarjev gozda. Kmetija je sicer po velikosti visoko nad povprečno velikostjo slovenskih kmetij, pa vendar še vedno (pre)majhna. Menijo, da bi bila primerna velikost za preživetje in primeren standard na kmetiji 50 hektarjev.

Opravljalni so strojne storitve, ko strojni krožki še niso obstajali

Pomemben vir prihodkov na kmetiji so strojne storitve, ki jih opravlja sedaj že tretja generacija. Pri tem naj poudarimo, da se izvedba ne omejuje zgolj na moški del družine. Resda se ženske na kmetiji v zadnjih letih bolj posvečajo opravič doma, še vedno velja, da tako ravnih vrst pri zgrabljanju sena, kot jih zna narediti tašča mlade prevzemnice Marija, zlepa ne vidiš. Strojne storitve imajo registrirane kot dopolnilno dejavnost,

saj poleg kmetijskih storitev opravljajo tudi komunalne.

Malo je pa treba iti od doma

Da pa niso preveč vpeti zgolj v kmetovanje, so vsi v družini ne glede na spol in starost vključeni v gasilsko društvo Ormož. Tam se družijo, si izmenjujejo izkušnje in s tem podpirajo tudi prostovoljstvo, saj kot pravijo: »Nikoli ne veš, kdaj boš potreboval pomoč.«